

ODLUKE

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2017/175

od 25. siječnja 2017.

o utvrđivanju mjerila za znak za okoliš EU-a za turistički smještaj

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2017) 299)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

- (1) u skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010 znak za okoliš EU-a može se dodijeliti uslugama sa smanjenim utjecajem na okoliš tijekom cijelog životnog ciklusa.
- (2) Uredbom (EZ) br. 66/2010 predviđa se utvrđivanje posebnih mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a po skupinama proizvoda.
- (3) Odlukama Komisije 2009/564/EZ ⁽²⁾ i 2009/578/EZ ⁽³⁾ utvrđena su ekološka mjerila i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere za usluge kampa, odnosno za usluge turističkog smještaja, koji vrijede do 31. prosinca 2016.
- (4) U svrhu boljeg odražavanja zajedničkih svojstava usluga kampa i usluga turističkog smještaja i radi postizanja sinergija iz zajedničkog pristupa tim skupinama proizvoda te osiguravanja najveće učinkovitosti u primjeni tih mjerila, smatra se primjerenim spojiti te dvije skupine proizvoda u jednu skupinu proizvoda pod nazivom „turistički smještaj”.
- (5) Cilj revidiranih mjerila jest promicanje uporabe obnovljivih izvora energije radi štednje energije i vode, smanjenja količine otpada i poboljšanja lokalnog okoliša. Revidirana mjerila te s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere trebali bi vrijediti pet godina od datuma donošenja ove Odluke, uzimajući u obzir inovacijski ciklus za tu skupinu proizvoda.

⁽¹⁾ SL L 27, 30.1.2010., str. 1.

⁽²⁾ Odluka Komisije 2009/564/EZ od 9. srpnja 2009. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za usluge kampa (SL L 196, 28.7.2009., str. 36.).

⁽³⁾ Odluka Komisije 2009/578/EZ od 9. srpnja 2009. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za turističke usluge smještaja (SL L 198, 30.7.2009., str. 57.).

- (6) Oznaka koja odgovara toj skupini proizvoda sastavni je dio registracijskih brojeva znaka za okoliš EU-a. Da bi nadležna tijela turističkim smještajima sukladnima s mjerilima znaka za okoliš EU-a mogla dodijeliti registracijski broj znaka za okoliš EU-a, potrebno je dodijeliti broj oznake toj skupini proizvoda.
- (7) Odluke 2009/564/EZ i 2009/578/EZ treba stoga staviti izvan snage.
- (8) Podnositeljima zahtjeva kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a za usluge turističkog smještaja i usluge kampa na temelju mjerila koja su utvrđena Odlukom 2009/564/EZ odnosno Odlukom 2009/578/EZ trebalo bi omogućiti prijelazno razdoblje kako bi imali dovoljno vremena za prilagodbu svojih proizvoda tako da budu sukladni sa zahtjevima revidiranih mjerila. Podnositeljima zahtjeva isto bi tako trebalo omogućiti dovoljno vremena za podnošenje zahtjeva na temelju ekoloških mjerila utvrđenih Odlukama 2009/564/EZ i 2009/578/EZ.
- (9) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 16. Uredbe (EZ) br. 66/2010,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Skupina proizvoda „turistički smještaj” obuhvaća pružanje usluga turističkog smještaja i usluga kampa te bilo koje od sljedećih pomoćnih usluga kojima upravlja pružatelj turističkog smještaja:

1. usluga prehrane;
 2. objekata za rekreaciju ili slobodno vrijeme;
 3. zelenih površina;
 4. prostorija za jedinstvene događaje poput poslovnih konferencija, sastanaka ili obuke;
 5. sanitarnih objekata, objekata za pranje i kuhanje ili objekata koji pružaju informacije dostupne turistima u kampovima, putnicima i smještenim osobama za zajedničku uporabu.
2. Usluge prijevoza i izletnička putovanja isključena su iz skupine proizvoda „turistički smještaj”.

Članak 2.

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „usluge turističkog smještaja” znači usluge noćenja u sobama u kojima se nalazi barem krevet, te privatnih ili dijeljenih sanitarnih objekata turistima, putnicima i smještenim osobama uz novčanu naknadu;
2. „usluge kampa” znači pružanje, uz novčanu naknadu, parcela opremljenih za bilo koji od sljedećih objekata: šatore, kamp kućice, pokretne kuće za stanovanje, kampere, bungalove i apartmane te privatnih ili zajedničkih sanitarnih objekata, koji se nude turistima, putnicima i smještenim osobama;
3. „usluge prehrane” znači ponuda doručka ili drugih obroka;
4. „objekti za rekreaciju i slobodno vrijeme” znači saune, bazeni, sportski objekti i centri za *wellness* dostupni gostima ili vanjskim gostima ili objema;
5. „zelene površine” znači parkovi, vrtovi ili druge vanjske površine koje su otvorene turistima, putnicima i smještenim osobama.

Članak 3.

Da bi mu bio dodijeljen znak za okoliš EU-a u skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010, turistički smještaj mora pripadati skupini proizvoda „turistički smještaj” prema definiciji iz članka 1. ove Odluke i ispunjavati sljedeće zahtjeve i s njima povezane zahtjeve u pogledu procjene i provjere koji su utvrđeni u Prilogu ovoj Odluci:

- (a) sukladan je svakom mjerilu utvrđenom u Odjeljku A Priloga ovoj Odluci;
- (b) sukladan je dovoljnom broju mjerila utvrđenih u Odjeljku B Priloga ovoj Odluci radi stjecanja broja bodova potrebnih u skladu s člancima 4. i 5.

Članak 4.

- 1. Za potrebe članka 3. točke (b), usluga turističkog smještaja mora dobiti najmanje 20 bodova.
- 2. Najmanji broj bodova potrebnih u skladu sa stavkom 1. povećava se na sljedeći način:
 - (a) 3 boda ako usluge prehrane pruža uprava ili vlasnik usluge turističkog smještaja;
 - (b) 3 boda ako uprava ili vlasnik usluge turističkog smještaja gostima na raspolaganje stavlja zelene površine;
 - (c) 3 boda ako uprava ili vlasnik turističkog smještaja nudi objekte za rekreaciju ili slobodno vrijeme ili 5 bodova ako se ti objekti za rekreaciju ili slobodno vrijeme sastoje od centra za *wellness* dostupnoga vanjskim gostima.

Članak 5.

- 1. Za potrebe članka 3. točke (b), usluga kampa mora dobiti najmanje 20 bodova ili, ako se nude zajedničke usluge, 24 boda.
- 2. Najmanji potreban broj bodova utvrđen u stavku 1. povećava se na sljedeći način:
 - (a) 3 boda ako usluge prehrane pruža uprava ili vlasnik usluge kampa;
 - (b) 3 boda ako uprava ili vlasnik usluge kampa gostima na raspolaganje stavlja zelene površine;
 - (c) 3 boda ako uprava ili vlasnik usluge kampa nudi objekte za rekreaciju ili slobodno vrijeme ili 5 bodova ako se ti objekti za rekreaciju ili slobodno vrijeme sastoje od centra za *wellness* dostupnog vanjskim gostima.

Članak 6.

Mjerila za znak za okoliš EU-a za skupinu proizvoda „turistički smještaj” i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere vrijede pet godina od dana donošenja ove Odluke.

Članak 7.

Za administrativne potrebe skupini proizvoda „turistički smještaj” dodjeljuje se broj oznake „051”.

Članak 8.

Odluke 2009/564/EZ i 2009/578/EZ stavljaju se izvan snage.

Članak 9.

Odstupajući od članka 8., zahtjevi za znak za okoliš EU-a za proizvode koji su obuhvaćeni skupinom proizvoda „usluga turističkog smještaja” ili „usluga kampa” podneseni u roku od dva mjeseca od datuma donošenja ove Odluke mogu se podnijeti u skladu s mjerilima iz Odluke 2009/578/EZ odnosno Odluke 2009/564/EZ ili mjerilima utvrđenima ovom Odlukom.

Dozvole za znak za okoliš EU-a dodijeljene u skladu s mjerilima utvrđenima Odlukom 2009/564/EZ ili Odlukom 2009/578/EZ mogu se upotrebljavati 20 mjeseci od dana donošenja ove Odluke.

Članak 10.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. siječnja 2017.

Za Komisiju
Karmenu VELLA
Član Komisije

PRILOG

OKVIR

MJERILA ZA DODJELU ZNAKA ZA OKOLIŠ EU-A

Mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za turistički smještaj

Obvezna mjerila*Opća mjerila upravljanja*

Mjerilo 1. Osnova sustava upravljanja okolišem

Mjerilo 2. Osposobljavanje osoblja

Mjerilo 3. Informacije za goste

Mjerilo 4. Opće održavanje

Mjerilo 5. Praćenje potrošnje

Energetska mjerila

Mjerilo 6. Energetski učinkoviti uređaji za grijanje prostora i grijanje vode

Mjerilo 7. Energetski učinkoviti klimatizacijski uređaji i zračne toplinske crpke

Mjerilo 8. Energetski učinkovita rasvjeta

Mjerilo 9. Termoregulacija

Mjerilo 10. Automatsko isključivanje grijanja, ventilacije i klimatizacije te rasvjete

Mjerilo 11. Uređaji za vanjsko grijanje i klimatizaciju

Mjerilo 12. Nabava električne energije od dobavljača električne energije iz obnovljivih izvora

Mjerilo 13. Ugljen i loživa ulja

Mjerila u pogledu vode

Mjerilo 14. Učinkovita vodna armatura: kupaonske slavine i tuševi

Mjerilo 15. Učinkovita vodna armatura: WC školjke i pisoari

Mjerilo 16. Smanjenje količine rublja koje se pere, postignuto višekratnom uporabom ručnika i posteljine

Mjerila u pogledu otpada i otpadnih voda

Mjerilo 17. Sprječavanje stvaranja otpada: plan smanjenja količine otpada od posluživanja hrane

Mjerilo 18. Sprječavanje stvaranja otpada: predmeti za jednokratnu uporabu

Mjerilo 19. Razvrstavanje otpada i slanje na recikliranje

Ostala mjerila

Mjerilo 20. Zabrana pušenja u zajedničkim prostorima

Mjerilo 21. Promicanje oblika prijevoza pogodnijih za okoliš

Mjerilo 22. Informacije na znaku za okoliš EU-a

Neobvezna mjerila*Opća mjerila upravljanja*

Mjerilo 23. registracija u sustavu EMAS, ISO certifikacija turističkog smještaja (do 5 bodova)

Mjerilo 24. registracija u sustavu EMAS ili ISO certifikacija dobavljača (do 5 bodova)

Mjerilo 25. Usluge kojima je dodijeljen znak za okoliš (do 4 boda)

Mjerilo 26. Okolišna i socijalna komunikacija i edukacija (do 2 boda)

Mjerilo 27. Praćenje potrošnje: Zasebno mjerenje energije i vode (do 2 boda)

Mjerila u pogledu energije

Mjerilo 28. Energetski učinkoviti uređaji za grijanje prostora i grijanje vode (do 3 boda)

Mjerilo 29. Energetski učinkoviti klimatizacijski uređaji i zračne toplinske crpke (do 3,5 boda)

Mjerilo 30. Zračne toplinske crpke toplinske snage do 100 kW (3 boda)

Mjerilo 31. Energetski učinkoviti kućanski uređaji i rasvjeta (do 4 boda)

Mjerilo 32. Rekuperacija topline (do 3 boda)

Mjerilo 33. Termoregulacija i izolacija prozora (do 4 boda)

Mjerilo 34. Aparati/uređaji s automatskim isključivanjem (do 4,5 boda)

Mjerilo 35. Grijanje/hlađenje preko mreže centralnoga grijanja i hlađenje iz kogeneracije (do 4 boda)

Mjerilo 36. Električna sušila za ruke sa senzorom blizine (1 bod)

Mjerilo 37. Emisije iz grijača prostora (1,5 boda)

Mjerilo 38. Nabava električne energije od dobavljača električne energije iz obnovljivih izvora (do 4 boda)

Mjerilo 39. Vlastita proizvodnja električne energije na licu mjesta iz obnovljivih izvora energije (do 5 bodova)

Mjerilo 40. Toplinska energija iz obnovljivih izvora energije (do 3,5 boda)

Mjerilo 41. Grijanje bazena (do 1,5 boda)

Mjerila u pogledu vode

Mjerilo 42. Učinkovite vodne armature: kupaonske slavine i tuševi (do 4 boda)

Mjerilo 43. Učinkovite vodne armature: WC školjke i pisoari (do 4,5 boda)

Mjerilo 44. Potrošnja vode u perilicama posuđa (2,5 boda)

Mjerilo 45. Potrošnja vode u perilicama rublja (3 boda)

Mjerilo 46. Oznake tvrdoće vode (do 1,5 boda)

Mjerilo 47. Optimizirano upravljanje bazenima (do 2,5 boda)

Mjerilo 48. Recikliranje kišnice i potrošne vode (do 3 boda)

Mjerilo 49. Učinkovito navodnjavanje (1,5 boda)

Mjerilo 50. Autohtone ili neinvazivne strane vrste posađene na vanjskim površinama (do 2 boda)

Mjerila u pogledu otpada i otpadnih voda

- Mjerilo 51. Proizvodi od papira (do 2 boda)
- Mjerilo 52. Proizvodi duljeg trajanja (do 4 boda)
- Mjerilo 53. Posluživanje pića (do 2 boda)
- Mjerilo 54. Nabava deterdženata i toaletnih proizvoda (do 2 boda)
- Mjerilo 55. Smanjenje uporabe proizvoda za čišćenje (1,5 boda)
- Mjerilo 56. Odleđivanje (do 1 boda)
- Mjerilo 57. Rabljeni tekstil i namještaj (do 2 boda)
- Mjerilo 58. Kompostiranje (do 2 boda)
- Mjerilo 59. Pročišćavanje otpadnih voda (do 3 boda)

Ostala mjerila

- Mjerilo 60. Zabrana pušenja u sobama (1 bod)
- Mjerilo 61. Socijalna politika (do 2 boda)
- Mjerilo 62. Vozila za održavanje (1 bod)
- Mjerilo 63. Ponuda oblika prijevoza pogodnijih za okoliš (do 2,5 boda)
- Mjerilo 64. Neprekrivene površine (1 bod)
- Mjerilo 65. Lokalni i ekološki proizvodi (do 4 boda)
- Mjerilo 66. Izbjegavanje pesticida (do 2 boda)
- Mjerilo 67. Dodatne okolišne i socijalne mjere (do 3 boda)

PROCJENA I VERIFIKACIJA

Posebni zahtjevi u pogledu procjene i verifikacije navedeni su u sklopu svakog mjerila utvrđenog u odjeljcima A i B.

Ako se od podnositelja zahtjeva traži dostavljanje izjava, dokumentacije, analiza, izvješća o ispitivanjima ili drugih dokaza o ispunjavanju mjerila, ti dokazi mogu potjecati od podnositelja zahtjeva ili njegovog/njegovih dobavljača itd., ovisno o slučaju.

Nadležna tijela priznaju prvenstveno potvrde koje su izdala tijela akreditirana prema relevantnoj usklađenoj normi za ispitne i umjerne laboratorije te verifikacije koje su provela tijela akreditirana prema relevantnoj usklađenoj normi za tijela za certificiranje proizvoda, postupaka i usluga. Akreditacija se provodi sukladno odredbama Uredbe (EZ) 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

Informacije preuzete iz izjava o okolišu koje se podnose u okviru sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja ⁽²⁾ (EMAS) Unije smatraju se jednakovrijednim sredstvom dokazivanja kao potvrde navedene u prethodnom stavku.

Prema potrebi, osim ispitnih metoda navedenih za svako mjerilo mogu se primjenjivati i druge metode ako ih nadležno tijelo koje procjenjuje zahtjev prihvati kao jednakovrijedne.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 761/2001 i odluka Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ (SL L 342, 22.12.2009., str. 1.).

Nadležna tijela mogu prema potrebi zatražiti popratnu dokumentaciju i mogu provoditi neovisne verifikacije.

Nadležna tijela prije dodjele znaka za okoliš EU-a obavljaju početni pregled na licu mjesta i mogu povremeno obavljati dodatne preglede na licu mjesta tijekom razdoblja dodjeljivanja.

Preduvjet je da usluge ispunjavaju sve odgovarajuće zakonske zahtjeve zemlje (zemalja) u kojoj (kojima) se nalazi „turistički smještaj”. Posebno se jamči sljedeće:

1. Fizička struktura poštuje pravo i propise Unije te nacionalne i lokalne zakone i propise o energetskej učinkovitosti i toplinskoj izolaciji, izvorima vode, obradi vode i odlaganju otpadne vode (uključujući kemijske WC-e), prikupljanju i odlaganju otpada, održavanju i servisiranju opreme, odredbama o sigurnosti i zdravlju te sve relevantne zakone ili propise područja povezanog s očuvanjem krajolika i biološke raznolikosti.
2. Poduzeće djeluje i registrirano je kako to zahtijevaju nacionalni ili lokalni zakoni, a njegovo osoblje zakonski je zaposleno i osigurano. U tu svrhu osoblje ima pisani ugovor o radu valjan na nacionalnoj razini, plaćeno je najmanje nacionalnom ili regionalnom minimalnom plaćom utvrđenom kolektivnim ugovorima (u slučaju nepostojanja kolektivnih ugovora, osoblje je plaćeno najmanje zakonskom nacionalnom ili regionalnom minimalnom plaćom) i ima radno vrijeme sukladno nacionalnom zakonu.

Podnositelj zahtjeva dužan je izjaviti i dokazati sukladnost usluge tim zahtjevima s pomoću neovisne provjere ili dokumentiranih dokaza ne dovodeći u pitanje nacionalni zakon o zaštiti podataka (npr. građevinska dozvola/odobrenje, izjave profesionalnih tehničara u kojima se objašnjava na koji su način nacionalno zakonodavstvo i lokalni propisi povezani s prethodno navedenim aspektima građevine ispunjeni, preslika pisane socijalne politike, preslike ugovora, izjave o prijavi zaposlenika u nacionalni sustav osiguranja, službena dokumentacija/registar u koji lokalni inspektorat rada ili zastupnik upisuju imena i broj zaposlenika), a osim toga, tijekom pregleda na licu mjesta mogli bi se obaviti i izravni nasumični razgovori s osobljem.

ODJELJAK A

MJERILA IZ ČLANKA 3. TOČKE (a)

OPĆE UPRAVLJANJE

Mjerilo 1. Osnova sustava upravljanja okolišem

Turistički smještaj uspostavlja osnovu sustava za upravljanje okolišem provedbom sljedećih postupaka:

- **politike okoliša** kojom se određuju najrelevantniji okolišni aspekti u pogledu energije, vode i otpada relevantni za smještaj,
- preciznog **programa djelovanja** kojim se utvrđuju ciljevi o okolišnoj učinkovitosti u pogledu određivanja okolišnih aspekata koji će se utvrđivati najmanje svake dvije godine uzimajući u obzir zahtjeve zadane ovom Odlukom o znaku za okoliš EU-a.

Ako se ovim znakom za okoliš EU-a ne rješavaju određeni okolišni aspekti, ciljeve bi po mogućnosti trebalo temeljiti na pokazateljima okolišne učinkovitosti i mjerilima izvrsnosti utvrđenima referentnim dokumentom o najboljoj praksi upravljanja okolišem za sektor turizma ⁽¹⁾ (EMAS),

- postupka **unutarnjeg ocjenjivanja** kojim se omogućuje provjera, najmanje jedanput godišnje, uspješnosti organizacije u pogledu ciljeva utvrđenih u programu djelovanja i uspostavljanja korektivnih mjera, ako su potrebne.

⁽¹⁾ Odluka Komisije (EU) 2016/611 od 15. travnja 2016. o referentnom dokumentu o najboljoj praksi upravljanja okolišem, pokazateljima okolišne učinkovitosti za pojedinačne sektore i mjerilima izvrsnosti u sektoru turizma u skladu s Uredbom (EZ) br. 1221/2009 o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) (SL L 104, 20.4.2016., str. 27.).

Informacije o postupcima spomenutima u prethodnom stavku dostupne su gostima i osoblju.

Primjedbe i povratne informacije gostiju prikupljene pomoću upitnika iz mjerila 3. ocjenjuju se u postupku unutarnjeg ocjenjivanja i u programu djelovanja, ako je potrebno.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom, zajedno s:

- preslikom politike okoliša,
- programom djelovanja i
- izvješćem o ocjenjivanju, koje se stavlja na raspolaganje nadležnom tijelu u roku od dvije godine nakon podnošenja zahtjeva, te ažuriranom verzijom svake dvije godine.

Podnositelji zahtjeva registrirani u sustavu EMAS ili certificirani prema ISO 14001 smatraju se sukladnima. U tom se slučaju kao dokaz dostavlja certifikat ISO 14001 ili registracija u sustavu EMAS. U slučaju certifikacije prema ISO 14001, zahtjevu se prilaže izvješće u kojem je sažeto opisana uspješnost u pogledu ciljeva utvrđenih u programu djelovanja.

Mjerilo 2. Osposobljavanje osoblja

- (a) Turistički smještaj osoblju pruža informacije i osposobljavanje (uključujući podugovoreno vanjsko osoblje), uključujući pisane postupke ili priručnike, kako bi osigurao primjenu okolišnih mjera i podigao svijest o okolišno odgovornom ponašanju u skladu s obveznim i važećim neobveznim mjerilima u ovom znaku za okoliš EU-a. U osposobljavanje osoblja posebno se uključuju sljedeći aspekti:
- i. politika okoliša i plan djelovanja turističkog smještaja te osviještenost o znaku za okoliš EU-a za turistički smještaj;
 - ii. mjere uštede energije u pogledu rasvjete, sustava klimatizacije i grijanja kada osoblje napusti prostoriju ili su prozori otvoreni;
 - iii. mjere uštede vode u pogledu provjere propuštanja, zalijevanja, učestalosti promjene plahti i ručnika te postupka protustrujnog pranja bazena;
 - iv. mjere smanjenja uporabe kemijskih sredstava u pogledu kemijskih proizvoda za čišćenje, pranje posuđa, sanitaciju, pranje rublja i ostalih posebnih sredstava za čišćenje (npr. protustrujno pranje bazena) koja se rabe samo kada su potrebna, a ako su dostupne informacije o doziranju, granice potrošnje navedenih proizvoda bit će one koje su navedene na pakiranju ili koje je preporučio proizvođač;
 - v. mjere smanjenja i odvajanja otpada u pogledu predmeta za jednokratnu uporabu i kategorija odlaganja;
 - vi. oblici prijevoza pogodniji za okoliš dostupni osoblju;
 - vii. prema mjerilu 3., relevantne informacije koje osoblje treba pružiti gostima.
- (b) Svem novom osoblju pruža se odgovarajuće osposobljavanje u roku četiri tjedna od početka radnog odnosa te ponovljeno osposobljavanje o prethodno navedenim aspektima za sve ostalo osoblje najmanje jedanput godišnje.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s pojedinostima o programu osposobljavanja, njegovom sadržaju i napomenom o tome koji su članovi osoblja prošli program osposobljavanja i kada. Datumi i vrste osposobljavanja osoblja evidentiraju se kao dokaz da je održano ponovljeno osposobljavanje.

Mjerilo 3. Informacije za goste

- (a) Turistički smještaj pruža i informacije gostima kako bi osigurao primjenu okolišnih mjera i podigao svijest o okolišno odgovornom ponašanju u skladu s obveznim i važećim neobveznim mjerilima u ovom znaku za okoliš EU-a. Te informacije aktivno se gostima pružaju u usmenom ili pisanom obliku na recepciji ili u sobi i posebno uključuju sljedeće aspekte:
- politiku okoliša turističkog smještaja i osviještenost o znaku za okoliš EU-a za turistički smještaj;
 - mjere uštede energije u pogledu rasvjete, sustava klimatizacije i grijanja kad gosti napuste sobu ili su prozori otvoreni;
 - mjere uštede vode u pogledu provjere propuštanja i učestalosti promjene plahti i ručnika;
 - mjere smanjenja i odvajanja otpada u pogledu predmeta za jednokratnu uporabu, kategorija odlaganja i predmeta koji se ne odlažu otpadnom vodom. Osim toga, plakat ili bilo koji drugi informativni materijali sa savjetima za smanjenje rasipanja hrane izlažu se u prostoriji za doručak i blagovaonicama;
 - oblici prijevoza pogodniji za okoliš dostupni gostima;
 - turistički smještaj gostima pruža informacije o dostupnim lokalnim turističkim zanimljivostima, vodičima, restoranima, tržnicama, obrtničkim središtima.
- (b) Gostima se daje upitnik, putem interneta ili u prostorijama, u kojem ih se pita za mišljenje o općim okolišnim aspektima turističkog smještaja navedenima pod točkom a) i o njihovom općem zadovoljstvu objektima i uslugama turističkog smještaja. Potrebno je uspostaviti jasan postupak evidentiranja primjedaba i pritužbi klijenata, davanja odgovora i poduzimanja korektivnih mjera.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s preslikama informacija pruženih gostima. Podnositelj zahtjeva navodi postupke uspostavljene za davanje i prikupljanje informacija i upitnika te za uzimanje povratnih informacija u obzir.

Mjerilo 4. Opće održavanje

Preventivno održavanje aparata/uređaja provodi se najmanje jedanput godišnje ili češće ako to zahtijevaju zakon ili relevantne upute proizvođača. Održavanje uključuje pregled mogućeg propuštanja i osiguravanje pravilnog rada barem za energetske opreme (npr. uređaji za grijanje, ventilaciju i klimatizaciju (HVAC), sustavi hlađenja itd.) i opremu za vodu (npr. vodovodna armatura, sustavi navodnjavanja itd.) u objektima smještaja.

Uređaji koji rabe rashladne sustave obuhvaćeni Uredbom (EU) br. 517/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ pregledavaju se i održavaju kako slijedi:

- za opremu koja sadrži fluorirane stakleničke plinove u količinama od 5 tona ekvivalenta CO₂ ili više, ali manje od 50 tona ekvivalenta CO₂; najmanje svakih 12 mjeseci ili, kada je ugrađen sustav za otkrivanje propuštanja, najmanje svaka 24 mjeseca;
- za opremu koja sadrži fluorirane stakleničke plinove u količinama od 50 tona ekvivalenta CO₂ ili više, ali manje od 500 tona ekvivalenta CO₂; najmanje svakih šest mjeseci ili, kada je ugrađen sustav za otkrivanje propuštanja, najmanje svakih 12 mjeseci;
- za opremu koja sadrži fluorirane stakleničke plinove u količinama od 500 tona ekvivalenta CO₂ ili više; najmanje svaka tri mjeseca ili, kada je ugrađen sustav za otkrivanje propuštanja, najmanje svakih šest mjeseci;

Sve aktivnosti održavanja treba evidentirati u posebnom registru održavanja i navesti približne količine vode koja propušta iz opreme za opskrbu vodom.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 517/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o fluoriranim stakleničkim plinovima i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 842/2006 (SL L 150, 20.5.2014., str. 195.).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti zajedno s kratkim opisom programa održavanja, pojedinostima o osobama ili poduzećima koja obavljaju održavanje i registar održavanja.

Mjerilo 5. Praćenje potrošnje

Turistički smještaj mora imati postupke za prikupljanje i praćenje podataka na mjesečnoj ili barem godišnjoj razini, najmanje o sljedećim aspektima:

- (a) specifičnoj potrošnji energije (kWh/noćenje i/ili kWh/m² (unutarnje površine) godišnje);
- (b) postotku potrošnje konačne energije koji otpada na energiju iz obnovljivih izvora proizvedenu na samoj lokaciji (%);
- (c) potrošnji vode po noćenju (litara/noćenje) uključujući vodu potrošenu za navodnjavanje (prema potrebi) i sve druge aktivnosti povezane s potrošnjom vode;
- (d) stvaranju otpada po noćenju (kg/noćenje). Prehrambeni otpad prati se odvojeno ⁽¹⁾;
- (e) potrošnji kemijskih proizvoda za čišćenje, pranje posuđa, pranje rublja, sanitaciju i drugih posebnih sredstava za čišćenje (npr. protustrujno pranje bazena) (kg ili litara/noćenje), uz navođenje jesu li spremna za uporabu ili nerazrijeđena;
- (f) postotku proizvoda kojima je dodijeljen znak za okoliš ISO tipa I (%) koji su upotrijebljeni u okviru važećih neobveznih mjerila u ovoj Odluci o znaku za okoliš EU-a.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s opisom postupaka prikupljanja i praćenja. Turistički smještaj daje kratki sadržaj podataka prikupljenih za prethodno navedene parametre potrošnje zajedno s izvješćem o unutarnjem ocjenjivanju spomenutom u mjerilu 1., što nadležnom tijelu treba biti stavljeno na raspolaganje u roku od dvije godine nakon podnošenja zahtjeva te svake dvije godine.

ENERGIJA

Mjerilo 6. Energetski učinkoviti uređaji za grijanje prostora i grijanje vode

- (a) Uređaji za grijanje prostora koji se temelje na vodi ugrađeni unutar razdoblja trajanja dozvole znaka za okoliš EU-a:
 - i. moraju biti visokoučinkovita kogeneracijska jedinica kako je određeno Direktivom 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ili
 - ii. moraju imati sezonsku energetska učinkovitost grijanja prostora i/ili granične vrijednosti emisija stakleničkih plinova u skladu s vrijednostima u sljedećim tablicama, izračunanim kako je navedeno u Odluci Komisije 2014/314/EU ⁽³⁾:

Grijač za grijanje prostora koji se temelji na vodi	Pokazatelj učinkovitosti
Svi uređaji za grijanje prostora osim kotlovskih grijača na krutu biomasu i grijača s toplinskom crpkom	Minimalna sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora (η_s) ≥ 98 %
Kotlovski grijači na krutu biomasu	Minimalna sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora (η_s) ≥ 79 %

⁽¹⁾ Primjenljivo ako se pruža usluga prehrane i ako lokalni objekti za gospodarenje otpadom dopuštaju odvojeno prikupljanje organskog otpada.

⁽²⁾ Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.).

⁽³⁾ Odluka Komisije 2014/314/EU od 28. svibnja 2014. o utvrđivanju mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za grijače u vodnim sustavima (SL L 164, 3.6.2014., str. 83.).

Grijač za grijanje prostora koji se temelji na vodi	Pokazatelj učinkovitosti
Grijači s toplinskom crpkom (dvije opcije valjane su za toplinske crpke koje rabe rashladna sredstva s GWP-om $\leq 2\,000$, druga opcija obvezna je za toplinske crpke koje rabe rashladna sredstva s GWP $\leq 2\,000$)	1. opcija – Minimalna sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora/vrijednosti GWP-a rashladnog sredstva
	$\eta_s \geq 107\%/[0 - 500]$
	$\eta_s \geq 110\%/[500 - 1\,000]$
	$\eta_s \geq 120\%/[1\,000 - 2\,000]$
	$\eta_s \geq 130\% > 2\,000$
	2. opcija – Granične vrijednosti emisija stakleničkih plinova
	150 g ekvivalenta CO ₂ po kWh toplinske snage

- (b) Lokalni uređaji za grijanje prostora ugrađeni unutar razdoblja trajanja dozvole znaka za okoliš EU-a moraju biti sukladni minimalnoj sezonskoj energetska učinkovitosti grijanja prostora utvrđenoj u Uredbi Komisije (EU) 2015/1185 ⁽¹⁾ ili u Uredbi Komisije (EU) 2015/1188 ⁽²⁾.
- (c) Uređaji za grijanje vode ugrađeni unutar razdoblja trajanja dozvole znaka za okoliš EU-a moraju imati najmanje sljedeće relevantne pokazatelje energetske učinkovitosti:

Vrsta grijača vode	Pokazatelj energetske učinkovitosti
Svi grijači vode s deklariranim profilom opterećenja $\leq S$	Energetski razred A ^(b)
Svi grijači vode osim grijača vode s toplinskom crpkom s deklariranim profilom opterećenja $> S$ i $\leq XXL$	Energetski razred A ^(b)
Grijači vode s toplinskom crpkom s deklariranim profilom opterećenja $> S$ i $\leq XXL$	Energetski razred A+ ^(b)
Svi grijači vode s deklariranim profilom opterećenja $> XXL$ (3XL i 4XL)	Energetska učinkovitost zagrijavanja vode $\geq 131\%$ ^(c)

^(b) Kako je određeno u Prilogu II. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 812/2013 ⁽¹⁾.

^(c) Kako je određeno u Prilogu VI. Uredbi Komisije (EU) br. 814/2013 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 812/2013 od 18. veljače 2013. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti grijača vode, spremnika tople vode i kompleta koji sadržavaju grijač vode i solarni uređaj (SL L 239, 6.9.2013., str. 83.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 814/2013 od 2. kolovoza 2013. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima za ekološki dizajn grijača vode i spremnika tople vode (SL L 239, 6.9.2013., str. 162.).

- (d) Postojeće kogeneracijske jedinice moraju biti u skladu s definicijom visoke učinkovitosti iz Priloga III. Direktivi 2004/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ ili Priloga II. Direktivi 2012/27/EU ako su ugrađene nakon 4. prosinca 2012.
- (e) Postojeći toplovodni kotlovi na tekuća ili plinovita goriva kako su definirani u Direktivi Vijeća 92/42/EEZ ⁽⁴⁾ moraju biti u skladu s normama učinkovitosti najmanje ekvivalentnima tri zvjezdice kako je navedeno u toj Direktivi. Učinkovitost kotlova koji nisu uključeni u Direktivu 92/42/EEZ mora odgovarati uputama proizvođača te nacionalnom i lokalnom zakonodavstvu o učinkovitosti, ali za takve postojeće kotlove (osim kotlova na biomasu) učinkovitost niža od 88 % nije prihvatljiva.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/1185 od 24. travnja 2015. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn uređaja za lokalno grijanje prostora na kruto gorivo (SL L 193, 21.7.2015., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/1188 od 28. travnja 2015. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn grijača za lokalno grijanje prostora (SL L 193, 21.7.2015., str. 76.).

⁽³⁾ Direktiva 2004/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o promicanju kogeneracije na temelju potražnje korisne topline na unutarnjem tržištu energije i o izmjeni Direktive 92/42/EEZ (SL L 52, 21.2.2004., str. 50.).

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 92/42/EEZ od 21. svibnja 1992. o zahtjevima za stupanj djelovanja novih toplovodnih kotlova na tekuća ili plinovita goriva (SL L 167, 22.6.1992., str. 17.).

Procjena i verifikacija

Za zahtjeve (a), (b) i (c) nositelj dozvole obavješćuje nadležno tijelo o novoj ugradnji relevantnih uređaja unutar razdoblja trajanja dozvole znaka za okoliš EU-a te dostavlja tehničke specifikacije dobivene od proizvođača ili stručnih tehničara odgovornih za ugradnju, prodaju ili održavanje uređaja grijača prostora i vode navodeći na koji je način postignuta potrebna učinkovitost. Grijači koji se temelje na vodi i kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a smatraju se sukladnima zahtjevu (a) ii. Proizvodi s drugim znakovima ISO tipa I koji ispunjavaju bilo koji od zahtjeva navedenih u točkama od (a) do (e) smatraju se sukladnima odnosnoj točki ovog mjerila. Ako se rabe grijači koji se temelje na vodi i kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili znaka s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je znak dodijeljen u skladu s Odlukom 2014/314/EU. Kad se rabe proizvodi s drugim znakom ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka tipa I ili presliku znaka s ambalaže te navodi zahtjeve znaka ISO tipa I navedene u točkama od (a) do (e). Za zahtjeve (d) i (e) podnositelj zahtjeva dostavlja tehničke specifikacije dobivene od proizvođača ili stručnih tehničara odgovornih za ugradnju, prodaju ili održavanje uređaja grijača prostora i vode navodeći na koji je način postignuta potrebna učinkovitost.

Mjerilo 7. Energetski učinkoviti klimatizacijski uređaji i zračne toplinske crpke

Kućanski klimatizacijski uređaji i zračne toplinske crpke ugrađeni unutar razdoblja trajanja dozvole znaka za okoliš EU-a moraju imati najmanje sljedeće relevantne energetske razrede kako su određeni u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 626/2011 ⁽¹⁾:

Vrsta	Razred energetske učinkovitosti (hlađenje/grijanje)
Monosplit < 3 kW	A+++ / A+++
Monosplit 3–4 kW	A+++ / A+++
Monosplit 4–5 kW	A+++ / A++
Monosplit 5–6 kW	A+++ / A+++
Monosplit 6–7 kW	A++ / A+
Monosplit 7–8 kW	A++ / A+
Monosplit > 8 kW	A++ / A++
Multi-split	A++ / A+

Napomena: Ovo mjerilo primjenjuje se na električne klima-uređaje i zračne toplinske crpke s nazivnim kapacitetom od ≤ 12 kW za hlađenje, ili grijanje, ako proizvod nema funkciju hlađenja. Ovo mjerilo ne primjenjuje se na uređaje koji rabe izvore energije koji nisu električni i klima-uređaje u kojima kondenzator ili isparivač, ili ni jedan od njih, ne koriste zrak za prijenos topline.

Procjena i verifikacija

Nositelj dozvole obavješćuje nadležno tijelo o novoj ugradnji prethodno navedenih uređaja unutar razdoblja trajanja dozvole znaka za okoliš EU-a i dostavlja tehničke specifikacije dobivene od proizvođača ili stručnih tehničara odgovornih za ugradnju, prodaju ili održavanje klimatizacijskog sustava navodeći na koji je način postignuta potrebna učinkovitost.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 626/2011 od 4. svibnja 2011. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označavanja energetske učinkovitosti klimatizacijskih uređaja (SL L 178, 6.7.2011., str. 1.).

Mjerilo 8. Energetski učinkovita rasvjeta

(a) Na datum dodjele dozvole znaka za okoliš EU-a:

- i. najmanje 40 % sve rasvjete u turističkom smještaju mora imati najmanje razred A, kako je utvrđeno u skladu s Prilogom VI. Delegiranoj uredbi (EU) br. 874/2012 ⁽¹⁾;
- ii. najmanje 50 % rasvjete smještene ondje gdje će žarulje vjerojatno biti upaljene više od pet sati na dan, mora imati najmanje razred A, kako je utvrđeno u skladu s Prilogom VI. Delegiranoj uredbi (EU) br. 874/2012.

(b) U roku najviše dvije godine od datuma dodjele dozvole znaka za okoliš EU-a:

- i. najmanje 80 % sve rasvjete u turističkom smještaju mora imati najmanje razred A, kako je utvrđeno u skladu s Prilogom VI. Delegiranoj uredbi (EU) br. 874/2012;
- ii. 100 % rasvjete smještene ondje gdje će žarulje vjerojatno biti upaljene više od pet sati na dan mora imati najmanje razred A, kako je utvrđeno u skladu s Prilogom VI. Delegiranoj uredbi (EU) br. 874/2012.

Napomena: Postoci su utvrđeni u odnosu na ukupnu količinu rasvjetne opreme prikladne za primjenu štedne rasvjete. Prethodni ciljevi ne primjenjuju se na rasvjetnu armaturu čija fizička svojstva ne dopuštaju primjenu štedne rasvjete.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja pisana izvješća u kojima se navodi ukupna količina žarulja i rasvjetnih tijela prikladnih za primjenu štedne rasvjete, sati rada i količina štednih žarulja i rasvjetnih tijela s energetski učinkovitim žaruljama i rasvjetnim tijelima najmanje razreda A, kako je utvrđeno u skladu s Prilogom VI. Delegiranoj uredbi (EU) br. 874/2012. Izvješća također moraju uključivati objašnjenje o nemogućnosti zamjene žarulja i rasvjetnih tijela u slučajevima kad fizičke karakteristike ne dopuštaju korištenje štednih žarulja i rasvjetnih tijela. Dostavljaju se dva izvješća, prvo na datum zahtjeva i drugo u roku najviše dvije godine od datuma dodjele.

Fizičke karakteristike koje mogu spriječiti uporabu energetski učinkovitih žarulja mogu uključivati: dekorativnu rasvjetu za koju su potrebne specijalizirane svjetiljke i rasvjetna tijela, rasvjetu koja se može prigušiti, situacije u kojima štedna rasvjeta možda nije dostupna. U tom slučaju potrebno je dostaviti dokaz da bi se pokazalo zašto se štedne žarulje i rasvjetna tijela ne mogu koristiti. To može uključiti, na primjer, fotografske dokaze o vrsti ugrađene rasvjete.

Mjerilo 9. Termoregulacija

Temperatura u svakom zajedničkom prostoru (na primjer u restoranima, prostorima za sjedenje i konferencijskim dvoranama) mora se pojedinačno regulirati unutar sljedećeg određenog raspona:

- i. postavljena temperatura zajedničkog područja, dok je u načinu hlađenja, postavlja se na ili iznad 22 °C (+/- 2 °C na zahtjev klijenata) tijekom ljeta.
- ii. postavljena temperatura zajedničkog područja, dok je u načinu grijanja, postavljena je na ili ispod 22 °C (+/- 2 °C na zahtjev klijenata) tijekom zime.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s dokumentacijom o sustavima termoregulacije ili postupcima koje je slijedio za postavljanje određenih temperaturnih raspona.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 874/2012 od 12. srpnja 2012. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označavanja energetske učinkovitosti električnih žarulja i rasvjetnih tijela (SL L 258, 26.9.2012., str. 1.).

Mjerilo 10. Automatsko isključivanje grijanja, ventilacije i klimatizacije te rasvjete

- (a) Sustavi/uređaji za grijanje, ventilaciju i klimatizaciju (HVAC) ugrađeni unutar razdoblja trajanja dozvole znaka za okoliš EU-a moraju imati mogućnost automatskog prekidanja kad su prozori otvoreni i kad gosti napuste sobu.
- (b) Automatski sustavi (npr. senzori, centralizirani ključ/kartica itd.) koji isključuju svu rasvjetu kad gosti napuste sobu, moraju se ugraditi prilikom izgradnje i/ili obnavljanja svih novih i/ili obnovljenih smještaja za iznajmljivanje/soba za goste unutar razdoblja trajanja dozvole znaka za okoliš EU-a.

Napomena: Izuzimaju se mali smještajni objekti (do 5 soba).

Procjena i verifikacija

Nositelj dozvole mora nadležno tijelo obavijestiti o novoj ugradnji automatskog isključivanja sustava ili uređaja za HVAC i rasvjetu unutar razdoblja trajanja dozvole znaka za okoliš EU-a te dostaviti tehničke specifikacije dobivene od stručnih tehničara odgovornih za ugradnju ili održavanje tih sustava/uređaja.

Mjerilo 11. Uređaji za vanjsko grijanje i klimatizaciju

Turistički smještaj ne smije koristiti uređaje za vanjsko grijanje ili klimatizaciju.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom. To se provjerava tijekom pregleda na licu mjesta.

Mjerilo 12. Nabava električne energije od dobavljača električne energije iz obnovljivih izvora

- (a) U slučaju da postoji **1–4 dobavljača pojedinačnih zelenih tarifa električne energije koji nude 50 %** električne energije iz obnovljivih izvora ili **odvojenih jamstava o podrijetlu** na mjestu gdje se smještaj nalazi:

Turistički smještaj ugovara isporuku najmanje 50 % svoje električne energije iz obnovljivih izvora energije, kako je određeno u Direktivi 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. U tom smislu:

Turistički smještaj daje prednost ugovaranju **pojedinačne tarife električne energije** koja sadržava najmanje 50 % električne energije iz obnovljivih izvora energije. Taj zahtjev ispunjen je u slučaju da se otkrije kako je u sveukupnoj strukturi energenata koje dobavljač stavlja na tržište najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora ili u slučaju da se otkrije kako je u strukturi energenata u okviru kupljene tarife najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora.

Ili

u suprotnom slučaju, najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora može se nabaviti i putem **nespojene nabave** jamstava o podrijetlu kako je određeno u članku 2. točki (j) Direktive 2009/28/EZ s kojima se trguje u skladu s Načelima i pravilima rada europskog sustava energetske certifikata (EECS). U tom slučaju trebaju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- i. Nacionalni propisi zemlje izvoznice i zemlje uvoznice donose protokole za područje koje akreditira Udruženje tijela izdavatelja (AIB) prema Načelima i pravilima rada EECS-a da bi se izbjeglo dvostruko računanje u slučaju da se kupac odluči za nespojenu nabavu jamstava o podrijetlu.
- ii. Količina jamstava o podrijetlu kupljenih putem nespojene nabave mora odgovarati potrošnji električne energije podnositelja zahtjeva tijekom istog vremenskog razdoblja.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 16.).

- (b) U slučaju da **najmanje pet dobavljača pojedinačnih tarifa električne energije nudi 100 %** električne energije iz obnovljivih izvora energije ondje gdje se smještaj nalazi, turistički smještaj ugovara 100 % svoje električne energije iz obnovljivih izvora energije putem pojedinačne zelene tarife. Taj zahtjev ispunjen je u slučaju da se otkrije kako je u sveukupnoj strukturi energenata koje dobavljač stavlja na tržište 100 % energije iz obnovljivih izvora ili u slučaju da se otkrije kako je u strukturi energenata u okviru kupljene tarife 100 % energije iz obnovljivih izvora.

Napomena: Izuzimaju se turistički smještaji koji nisu obuhvaćeni slučajevima (a) ili (b). U minimalan broj dobavljača spomenutih u slučajevima (a) i (b) uračunavaju se samo dobavljači koji nude snagu i napon koju zahtijeva turistički smještaj.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu dobavljača (ili ugovor(e) s dobavljačem/dobavljačima) električne energije/jamstava o podrijetlu navodeći vrstu obnovljivog(-ih) izvora energije i postotak nabavljene električne energije koja je iz obnovljivog izvora te popis dobavljača zelene tarife koji osiguravaju zelenu električnu energiju ondje gdje se smještaj nalazi. Osim toga, za podnositelje zahtjeva koji koriste nespojenu nabavu iz točke (a) dostavljaju se izjave dobavljača jamstava o podrijetlu kojima se dokazuje sukladnost s prethodno navedenim uvjetima iz točke (a).

Podnositelji zahtjeva koji nemaju pristup dobavljačima koji nude prethodno opisanu tarifu električne energije ili jamstva o podrijetlu dostavljaju dokumentirane dokaze o nepostojanju pristupa dobavljačima zelene tarife i nespojenih jamstava o podrijetlu.

Prema članku 2. točki (a) Direktive 2009/28/EZ, „energija iz obnovljivih izvora” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, tj. vjetroenergija, solarna energija, aerotermalna energija, geotermalna energija, hidrotermalna energija te energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin.

Mjerilo 13. Ugljen i loživa ulja

Kao izvor energije ne smiju se koristiti loživa ulja koja sadrže više od 0,1 % sumpora ni ugljen.

Napomena: Ovo mjerilo primjenjuje se samo na turističke smještaje koji imaju neovisan sustav grijanja.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom, navodeći vrstu korištenih izvora energije. To se provjerava tijekom pregleda na licu mjesta.

VODA

Mjerilo 14. Učinkovita vodna armatura: kupaonske slavine i tuševi

Ne dovodeći u pitanje lokalne ili nacionalne propise o protoku kupaonskih slavina i tuševa, prosječan protok vode kupaonskih slavina i tuševa smije biti najviše 8,5 litara u minuti.

Napomena: izuzimaju se kade, nadglavni tuševi i masažni tuševi.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom i relevantnu dokumentaciju, uključujući objašnjenje o tome kako turistički smještaj ispunjava mjerilo (npr. korištenje mjerača protoka ili male kante i sata). Proizvodi sanitarne armature kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a ili proizvodi kojima je dodijeljen drugi znak ISO tipa I koji ispunjavaju prethodno navedene zahtjeve smatrat će se sukladnima. Ako se rabe proizvodi sanitarne armature kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili znaka s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je dodijeljen u skladu s Odlukom Komisije 2013/250/EU ⁽¹⁾. Kada se rabe drugi proizvodi sa znakom tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka ISO tipa I ili presliku znaka s ambalaže i navodi zahtjeve znaka ISO tipa I koji su poput onih prethodno navedenih.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2013/250/EU od 21. svibnja 2013. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš Europske unije za sanitarne armature (SL L 145, 31.5.2013., str. 6.).

Mjerilo 15. Učinkovita vodna armatura: WC školjke i pisoari

Ne dovodeći u pitanje lokalne ili nacionalne propise o ispiranju WC školjki i pisoara,

- (a) stalno ispiranje nije dopušteno u pisoarima u smještaju;
- (b) WC školjke ugrađene unutar razdoblja trajanja dozvole znaka za okoliš EU-a moraju imati učinkovito ispiranje WC školjke od $\leq 4,5$ L.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje načina na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom. Za zahtjev pod (b), nositelj dozvole obavješćuje nadležno tijelo o novoj ugradnji unutar razdoblja trajanja dozvole znaka za okoliš EU-a zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom. WC školjke i pisoari s ispiranjem kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a ili WC školjke i pisoari kojima je dodijeljen drugi znak ISO tipa I i koji ispunjavaju prethodno navedene zahtjeve smatraju se sukladnima. Kad se koriste WC školjke i pisoari kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili presliku znaka s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je dodijeljen u skladu s Odlukom Komisije 2013/641/EU⁽¹⁾. Kad se koriste proizvodi kojima je dodijeljen drugi znak ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka tipa I ili presliku znaka s ambalaže te navodi zahtjeve znaka ISO tipa I koji su poput onih prethodno navedenih.

Mjerilo 16. Smanjenje količine rublja koje se pere, postignuto višekratnom uporabom ručnika i posteljine

Turistički smještaj mijenja plahte i ručnike redovito prema učestalosti koja je utvrđena u njegovom okolišnom programu djelovanja i koja će biti manja od svakodnevne osim ako to zahtijeva zakon ili nacionalni propisi ili je utvrđeno programom certifikacije treće strane u kojem usluga smještaja sudjeluje. Češća mijenjanja izvršavaju se samo ako to gosti izričito zatraže.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom, zajedno s relevantnom dokumentacijom o učestalosti koju je utvrdio turistički smještaj ili je utvrđena certifikacijom treće strane ili zakonski ili nacionalnim propisima.

OTPAD I OTPADNE VODE**Mjerilo 17. Sprječavanje stvaranja otpada: plan smanjenja količine otpada od posluživanja hrane**

Ne dovodeći u pitanje lokalne ili nacionalne propise o pružanju usluga posluživanja hrane:

- (a) s ciljem smanjenja ambalažnog otpada: za uslugu posluživanja hrane za nepokvarljivu se hranu ne rabi ambalaža s jednom dozom (npr. kava, šećer, čokolada u prahu (osim čajnih filter vrećica));
- (b) s ciljem uravnoteženja ambalažnog/prehrambenog otpada ovisno o sezoni: za svu pokvarljivu hranu (npr. jogurt, džemovi, med, hladni naresci, pekarski proizvodi), turistički smještaj upravlja pružanjem posluživanja hrane gostima da bi smanjio prehrambeni i ambalažni otpad. Da bi se to postiglo, turistički smještaj treba slijediti dokumentirani postupak povezan s programom djelovanja (mjerilo 1.) u kojem se navodi kako se optimizira ravnoteža prehrambenog/ambalažnog otpada na temelju broja gostiju.

Iz tog su mjerila izuzeti: trgovine i automati za prodaju kojima upravlja turistički smještaj te šećer i kava u pojedinačnim dozama u sobama pod uvjetom da se proizvodima koji se rabe u tu svrhu pravedno trguje i/ili da su ekološki certificirani, a upotrijebljene kapsule za automate za kavu (ako je primjenljivo) vraćaju se proizvođaču na recikliranje.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2013/641/EU od 7. studenoga 2013. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš EU-a za zahode i pisoare s ispiranjem (SL L 299, 9.11.2013., str. 38.).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s mjerilom i dokumentirani postupak u kojem su navedeni načini na koji se smanjuje prehrambeni i ambalažni otpad. Dostavlja se i zakonodavstvo kojim se zahtijeva korištenje proizvoda u pojedinačnim dozama. Ako je primjenljivo, dostavlja se dokumentacija kao dokaz ispunjavanja uvjeta potrebnih za izuzeće (npr. izjava proizvođača kapsula za automate za kavu o preuzimanju povrata, znak ekološke ambalaže i/ili pravednog trgovanja). To se provjerava tijekom pregleda na licu mjesta.

Pokvarljiva hrana definira se kao hrana koja je podložna propadanju ili uništenju, obično hrana koja je, na primjer, minimalno prerađena ili nije drukčije konzervirana i koju je potrebno čuvati u rashladnim ormarima da bi se smanjila brzina propadanja i gubitak kvalitete (Codex alimentarius).

Mjerilo 18. Sprječavanje stvaranja otpada: predmeti za jednokratnu uporabu

- (a) Toaletni predmeti za jednokratnu uporabu (kape za tuširanje, četke, turpije za nokte, šamponi, sapuni i dr.) nisu dostupni gostima u sobi osim ako ih gosti zatraže ili ako za to postoji zakonska obveza ili je to zahtjev neovisnog programa ocjenjivanja kvalitete/certificiranja ili politike kvalitete hotelskog lanca čiji je turistički smještaj član.
- (b) Predmeti posluživanja hrane za jednokratnu uporabu (posuđe, pribor za jelo i vrčevi za vodu) nisu dostupni gostima u sobama i usluzi u restoranu/barovima osim ako podnositelj zahtjeva ima sporazum s izvođačem postupka recikliranja za te predmete.
- (c) Ručnici i plahte za jednokratnu uporabu (ne uključuje zaštitne plahte za madrace) ne koriste se u sobama.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s relevantnom dokumentacijom u kojoj se objašnjava na koji je način mjerilo ispunjeno. Dostavlja se i zakonodavstvo ili neovisna ocjena kvalitete/program certificiranja kojima se zahtijeva uporaba predmeta za jednokratnu uporabu. To se provjerava tijekom pregleda na licu mjesta.

Mjerilo 19. Razvrstavanje otpada i slanje na recikliranje

- (a) Ne dovodeći u pitanje lokalne ili nacionalne propise o odvajanju otpada, odgovarajući spremnici za odvajanje otpada gostima su dostupni u sobama i/ili na svakom katu i/ili u središnjem prostoru turističkog smještaja.
- (b) U turističkom smještaju otpad se odvaja u kategorije koje zahtijevaju ili predlažu dostupni lokalni objekti za gospodarenje otpadom, s posebnom pozornošću u pogledu toaletnih predmeta i opasnog otpada, npr. tonera, tinte, opreme za rashlađivanje i električne opreme, baterija, štednih žarulja, farmaceutskih proizvoda i masti/ulja.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva daje izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom, zajedno s naznakom različitih kategorija otpada koje prihvataju lokalna tijela i/ili relevantnim ugovorima s pružateljima usluga recikliranja. To se provjerava tijekom pregleda na licu mjesta.

OSTALA MJERILA

Mjerilo 20. Zabrana pušenja u zajedničkim prostorima i sobama

- (a) Pušenje je zabranjeno u svim unutarnjim zajedničkim prostorima.
- (b) Pušenje je zabranjeno najmanje u 80 % soba za goste ili smještaja za iznajmljivanje (zaokruženo na sljedeći cijeli broj).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom i dokumentirane dokaze poput slika znakova istaknutih unutar turističkog smještaja. Podnositelj zahtjeva navodi broj soba za goste i navodi u kojima je od njih pušenje zabranjeno.

Mjerilo 21. Promicanje oblika prijevoza pogodnijih za okoliš

Na internetskim stranicama smještaja (ako su dostupne) i na licu mjesta gostima i osoblju dostupne su informacije o sljedećem:

- (a) oblicima prijevoza koji su pogodniji za okoliš i lokalno dostupni za razgledavanje grada/sela u kojem se turistički smještaj nalazi (javni prijevoz, bicikli itd.);
- (b) oblicima prijevoza koji su pogodniji za okoliš i lokalno dostupni za dolazak u grad/selo ili odlazak iz grada/sela u kojem se turistički smještaj nalazi;
- (c) ako je dostupno, posebnim ponudama ili sporazumima s prijevozničkim agencijama koje turistički smještaj može ponuditi gostu i osoblju (npr. usluga prijevoza, autobus za prijevoz osoblja, električni automobili itd.).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s preslikama informativnih materijala dostupnih npr. na internetskim stranicama, brošura itd.

Mjerilo 22. Informacije na znaku za okoliš EU-a

Neobavezni znak s poljem za tekst sadržava sljedeće:

„Ovaj turistički smještaj aktivno poduzima mjere za smanjenje svojeg utjecaja na okoliš

- promicanjem obnovljivih izvora energije,
- štednjom energije i vode,
- te smanjenjem količine otpada.”

Smjernice za uporabu neobaveznog znaka s poljem za tekst dostupne su u „Smjernicama za uporabu logotipa znaka za okoliš EU-a” na internetskoj stranici:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom uz objašnjenje na kojoj podlozi namjeravaju izložiti logotip.

ODJELJAK B**MJERILA IZ ČLANKA 3. TOČKE (b)****OPĆE UPRAVLJANJE****Mjerilo 23. registracija u sustavu EMAS, ISO certifikacija turističkog smještaja (do 5 bodova)**

Turistički smještaj registrira se u okviru sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) Unije (5 bodova) ili se certificira prema normi ISO 14001 (3 boda) ili prema normi ISO 50001 (2 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajući dokaz o registraciji u sustavu EMAS ili certifikaciji/certifikacijama ISO.

Mjerilo 24. registracija u sustavu EMAS ili ISO certifikacija dobavljača (do 5 bodova)

Najmanje dva glavna dobavljača ili pružatelja usluga turističkog smještaja moraju biti lokalni i registrirani u sustavu EMAS (5 bodova) ili certificirani prema normi ISO 14001 (2 boda) ili ISO 50001 (1,5 boda).

Za potrebe ovog mjerila, lokalni pružatelj usluge smatra se dobavljačem smještenim u radijusu od 160 kilometara od turističkog smještaja.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajući dokaz o registraciji u sustavu EMAS ili certifikaciji/certifikacijama ISO najmanje dvaju svojih glavnih dobavljača.

Mjerilo 25. Usluge kojima je dodijeljen znak za okoliš (do 4 boda)

Sve vanjske usluge pranja rublja i/ili čišćenja koje obavlja pružatelj usluga kojem je dodijeljen znak ISO tipa I (2 boda za svaku uslugu, najviše do 4 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuće dokaze o certifikaciji ISO tipa I pružatelja usluge pranja rublja i/ili čišćenja.

Mjerilo 26. Okolišna i socijalna komunikacija i edukacija (do 2 boda)

- (a) Turistički smještaj gostima pruža obavijesti o okolišnoj komunikaciji i edukaciji o lokalnoj biološkoj raznolikosti, krajoliku i mjerama očuvanja prirode (1 bod).
- (b) Zabava gostiju uključuje elemente edukacije o okolišu (npr. knjige, animacije, događaji) (1 bod).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje načina na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom.

Mjerilo 27. Praćenje potrošnje: zasebno mjerenje energije i vode (do 2 boda)

Turistički smještaj mora imati ugrađene mjerače energije i vode kako bi se omogućilo prikupljanje podataka o potrošnji različitih aktivnosti i/ili strojeva, poput sljedećih kategorija (1 bod za svaku kategoriju, najviše do 2 boda):

- (a) sobe,
- (b) parcele,
- (c) usluge pranja rublja,
- (d) usluge kuhinje,
- (e) posebni strojevi (npr. hladnjaci, strojevi za pranje rublja).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje načina na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s prikazom mjesta na kojima se nalaze mjerači.

ENERGIJA

Mjerilo 28. Energetski učinkoviti uređaji za grijanje prostora i grijanje vode (do 3 boda)

Turistički smještaj ima najmanje:

- (a) uređaj za grijanje prostora koji se temelji na vodi i koji ispunjava mjerilo 6. točku (a) (1 bod);
- (b) lokalni uređaj za grijanje prostora koji ima najmanje energetski razred A kako je određeno Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2015/1186 ⁽¹⁾ (1 bod).
- (c) uređaj za zagrijavanje vode koji ispunjava mjerilo 6. točku (c) (1 bod).

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/1186 od 24. travnja 2015. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s energetskim označivanjem uređaja za lokalno grijanje prostora (SL L 193, 21.7.2015., str. 20.).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja tehničke specifikacije proizvođača ili stručnih tehničara odgovornih za ugradnju, prodaju ili održavanje uređaja grijača prostora i vode, navodeći na koji je način postignuta potrebna učinkovitost prema mjerilu 6. točkama (a), (b) i (c). Grijači koji se temelje na vodi i kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a smatraju se sukladnima zahtjevu iz mjerila 6. (a) ii. Proizvodi kojima je dodijeljen drugi znak ISO tipa I i koji ispunjavaju bilo koji od zahtjeva navedenih u mjerilu 6. točkama (a), (b) i (c) smatraju se sukladnima. Ako se rabe grijači koji se temelje na vodi i kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili presliku znaka s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je znak dodijeljen u skladu s Odlukom 2014/314/EU. Kad se rabe proizvodi s drugim znakom ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka tipa I ili presliku znaka s ambalaže i navodi zahtjeve znaka ISO tipa I koji su navedeni u točkama (a), (b) i (c).

Mjerilo 29. Energetski učinkoviti klimatizacijski uređaji i zračne toplinske crpke (do 3,5 boda)

Turistički smještaj mora biti sukladan jednoj od graničnih vrijednosti:

- (a) 50 % kućanskih klimatizacijskih uređaja i zračnih toplinskih crpki (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) čija je energetska učinkovitost najmanje 15 % viša od granične vrijednosti utvrđene u mjerilu 7. (1,5 boda);
- (b) 50 % kućanskih klimatizacijskih uređaja i zračnih toplinskih crpki (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) čija je energetska učinkovitost najmanje 30 % viša od granične vrijednosti utvrđene u mjerilu 7. (3,5 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja tehničke specifikacije dobivene od proizvođača ili stručnih tehničara odgovornih za ugradnju, prodaju ili održavanje klimatizacijskog sustava navodeći na koji je način postignuta potrebna učinkovitost.

Mjerilo 30. Zračne toplinske crpke toplinske snage do 100 kW (3 boda)

Turistički smještaj mora imati najmanje jednu zračnu toplinsku crpku koja ispunjava mjerilo 7. (ako je primjenljivo, vidjeti bilješku u mjerilu 7.) i dodijeljen znak za okoliš EU-a u skladu s Odlukom Komisije 2007/742/EZ ⁽¹⁾ ili drugi znak ISO tipa I.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja tehničke specifikacije dobivene od proizvođača ili stručnih tehničara odgovornih za ugradnju, prodaju ili održavanje zračne toplinske crpke navodeći na koji je način postignuta potrebna učinkovitost (ako je primjenljivo). Ako se rabe toplinske crpke kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili znaka s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je znak dodijeljen u skladu s Odlukom 2007/742/EZ. Ako se rabe proizvodi kojima je dodijeljen drugi znak ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka tipa I ili presliku znaka s ambalaže.

Mjerilo 31. Energetski učinkoviti kućanski uređaji i rasvjeta (do 4 boda)

Turistički smještaj mora imati energetske učinkovite uređaje za sljedeće kategorije (0,5 boda ili 1 bod za svaku od sljedećih kategorija, najviše do 4 boda):

- (a) kućanski rashladni uređaji, od kojih najmanje 50 % (0,5 boda) ili 90 % (1 bod) (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) ima oznaku energetske učinkovitosti EU-a razreda A++ ili više, kako je utvrđeno u Prilogu IX. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 1060/2010 ⁽²⁾;
- (b) kućanske električne pećnice, od kojih najmanje 50 % (0,5 boda) ili 90 % (1 bod) (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) ima oznaku energetske učinkovitosti EU-a razreda A++ ili više, kako je utvrđeno u Prilogu I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 65/2014 ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2007/742/EZ od 9. studenoga 2007. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za električne, plinske ili apsorpcijske plinske toplinske crpke (SL L 301, 20.11.2007., str. 14.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1060/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označavanja energetske učinkovitosti kućanskih rashladnih uređaja (SL L 314, 30.11.2010., str. 17.).

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 65/2014 od 1. listopada 2013. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označavanja energetske učinkovitosti kućanskih pećnica i napa (SL L 29, 31.1.2014., str. 1.).

- (c) kućanske perilice posuđa, od kojih najmanje 50 % (0,5 boda) ili 90 % (1 bod) (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) ima oznaku energetske učinkovitosti EU-a razreda A++ ili više, kako je utvrđeno u Prilogu VI. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 1059/2010 ⁽¹⁾;
- (d) kućanske perilice rublja, od kojih najmanje 50 % (0,5 boda) ili 90 % (1 bod) (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) ima oznaku energetske učinkovitosti EU-a razreda A++ ili više, kako je utvrđeno u Prilogu VI. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 1061/2010 ⁽²⁾;
- (e) uredska oprema od koje najmanje 50 % (0,5 boda) ili 90 % (1 bod) (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) ima kvalifikaciju ENERGY STAR kako je određeno u Energy Star v6.1 za računala i prema sporazumu utvrđenom u Odluci Komisije (EU) 2015/1402 ⁽³⁾, prema Energy Star v6.0 za zaslone, prema Energy Star v2.0 za opremu za slikovni prikaz, prema Energy Star v1.0 za sustave besprekidnog napajanja i/ili Energy Star v2.0 za poslužitelje poduzeća i prema sporazumu utvrđenom u Odluci Komisije 2014/202/EU ⁽⁴⁾.
- (f) kućanske bubnjaste sušilice rublja, od kojih najmanje 50 % (0,5 boda) ili 90 % (1 bod) (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) ima oznaku energetske učinkovitosti EU-a razreda A++ ili više, kako je utvrđeno u Prilogu VI. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 392/2012 ⁽⁵⁾;
- (g) kućanski usisavači prašine, od kojih najmanje 50 % (0,5 boda) ili 90 % (1 bod) (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) ima oznaku energetske učinkovitosti EU-a razreda A ili više, kako je utvrđeno u Prilogu I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 665/2013 ⁽⁶⁾;
- (h) električne žarulje i rasvjetna tijela, od kojih je najmanje 50 % (0,5 boda) ili 90 % (1 bod) najmanje razreda A++, kako je utvrđeno u Prilogu VI. Delegiranoj uredbi (EU) br. 874/2012.

Napomena: Mjerilo se ne primjenjuje na uređaje i rasvjetu koji nisu obuhvaćeni Uredbom navedenom za svaku kategoriju (npr. industrijski uređaji).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju u kojoj je naveden energetska razred (certifikat Energy Star za kategoriju e) svih uređaja za primjenljivu kategoriju.

Mjerilo 32. Rekuperacija topline (do 3 boda)

Turistički smještaj mora imati sustav rekuperacije topline za jednu (1,5 boda) ili dvije (3 boda) od sljedećih kategorija: sustavi hlađenja, ventilatori, perilice rublja, perilice posuđa, bazeni i sanitarne otpadne vode.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom, zajedno s dokumentacijom o sustavima rekuperacije topline (npr. presliku projekta uspostavljenih sustava za rekuperaciju topline, opis koji su sastavili tehničari itd.).

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1059/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti kućanskih perilica posuđa (SL L 314, 30.11.2010., str. 1.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1061/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti kućanskih perilica rublja (SL L 314, 30.11.2010., str. 47.).

⁽³⁾ Odluka Komisije (EU) 2015/1402 od 15. srpnja 2015. o utvrđivanju stajališta Europske unije u pogledu odluke upravljačkih tijela iz Sporazuma između Vlade Sjedinjenih Američkih Država i Europske unije o usklađivanju programa za označivanje energetske učinkovitosti uredske opreme o reviziji specifikacija za računala iz Priloga C Sporazumu (SL L 217, 18.8.2015., str. 9.).

⁽⁴⁾ Odluka Komisije 2014/202/EU od 20. ožujka 2014. o utvrđivanju stajališta Europske unije za odluku upravljačkih tijela iz Sporazuma između Vlade Sjedinjenih Američkih Država i Europske unije o usklađivanju programa za označivanje energetske učinkovitosti uredske opreme o dodavanju specifikacija za računalne poslužitelje i sustave besprekidnog napajanja Prilogu C Sporazumu i o reviziji specifikacija za zaslone i opremu za izradu slika iz Priloga C Sporazumu (SL L 114, 16.4.2014., str. 68.).

⁽⁵⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 392/2012 od 1. ožujka 2012. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na označivanje energetske učinkovitosti kućanskih bubnjastih sušilica rublja (SL L 123, 9.5.2012., str. 1.).

⁽⁶⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 665/2013 od 3. svibnja 2013. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti usisavača (SL L 192, 13.7.2013., str. 1.).

Mjerilo 33. Termoregulacija i izolacija prozora (do 4 boda)

- (a) Temperaturu u svakoj sobi za goste reguliraju gosti. Sustav termoregulacije omogućuje individualnu regulaciju unutar sljedećeg namijenjenog raspona (2 boda):
- sobna temperatura, u načinu hlađenja, postavljena je na ili iznad 22 °C tijekom ljeta;
 - sobna temperatura, u načinu grijanja, postavljena je na ili ispod 22 °C tijekom zime.
- (b) 90 % prozora u grijanim i/ili klimatiziranim sobama i zajedničkim prostorima treba biti izolirano najmanje dvostrukim staklima ili ekvivalentom (2 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s relevantnom dokumentacijom o sustavima termoregulacije ili postupcima koje je primijenio za postavljanje određenih temperaturnih razmjera ili fotografijama prozora. U slučaju korištenja izolacije prozora ekvivalentne višestrukim staklima dostavlja se izjava stručnjaka.

Mjerilo 34. Aparati/uređaji s automatskim isključivanjem (do 4,5 boda)

- (a) 90 % soba za goste u turističkom smještaju (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) treba biti opremljeno automatskim isključivanjem ugrađenih sustava HVAC-a kad su prozori otvoreni ili kad gosti nisu u sobi (1,5 boda).
- (b) 90 % soba za goste u turističkom smještaju (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) treba biti opremljeno automatskim sustavom koji gasi svjetla kad gosti napuste sobu (1,5 boda).
- (c) 90 % vanjske rasvjete (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) koja nije potrebna iz razloga sigurnosti gasi se automatski nakon određenog vremena ili aktivira pomoću senzora blizine vremena (1,5 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja tehničke specifikacije dobivene od stručnih tehničara odgovornih za ugradnju ili održavanje tih aparata/uređaja.

Mjerilo 35. Grijanje/hlađenje preko mreže centralnoga grijanja i hlađenje iz kogeneracije (do 4 boda)

- (a) Grijanje i/ili hlađenje turističkog smještaja treba osiguravati učinkoviti sustav mreže centralnog grijanja ili hlađenja. Za potrebe znaka za okoliš EU-a, to je definirano kako slijedi: sustav mreže centralnog grijanja ili hlađenja koji koristi najmanje 50 % obnovljive energije, 50 % otpadne topline, 75 % grijanja iz kogeneracije ili 50 % kombinacije takve energije i topline; kako je definirano Direktivom 2012/27/EU (2 boda).
- (b) Hlađenje turističkog smještaja osigurava visokoučinkovita kogeneracijska jedinica prema Direktivi 2012/27/EU (2 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s dokumentacijom o sustavu centralnog grijanja i/ili sustavu hlađenja pomoću kogeneracije.

Mjerilo 36. Električna sušila za ruke sa senzorom blizine (1 bod)

U sva električna sušila za ruke trebaju biti ugrađeni senzori blizine ili im treba biti dodijeljen znak ISO tipa I.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju kojom dokazuje kako turistički smještaj zadovoljava ovo mjerilo. Ako se rabe proizvodi sa znakom ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka tipa I ili znaka s ambalaže.

Mjerilo 37. Emisije iz grijača prostora (1,5 boda)

Za grijače prostora u turističkom smještaju sadržaj dušikovog oksida (NO_x) u ispušnom plinu ne smije prijeći granične vrijednosti navedene u tablici u nastavku, izračunane u skladu sa sljedećim propisima:

- (a) za grijače prostora na plinovita i tekuća goriva koji se temelje na vodi, Uredba Komisije (EU) br. 813/2013 ⁽¹⁾;
- (b) za grijače prostora na kruta goriva koji se temelje na vodi, Uredba Komisije (EU) 2015/1189 ⁽²⁾;
- (c) za lokalne grijače prostora na plinovita i tekuća goriva, Uredba Komisije (EU) 2015/1188;
- (d) za lokalne grijače prostora na kruta goriva, Uredba Komisije (EU) 2015/1185.

Tehnologija generatora topline	Granična vrijednost emisija NO _x
Plinski grijači	Za grijače koji se temelje na vodi i opremljeni su motorom s unutarnjim izgaranjem: utrošak energije 240 mg/kWh GCV Za grijače koji se temelje na vodi i lokalne grijače opremljene motorom s unutarnjim izgaranjem (kotlovi): utrošak energije 56 mg/kWh GCV
Grijači na tekuće gorivo	Za grijače koji se temelje na vodi i opremljeni su motorom s unutarnjim izgaranjem: utrošak energije 420 mg/kWh GCV Za grijače koji se temelje na vodi i lokalne grijače opremljene motorom s vanjskim izgaranjem (kotlovi): utrošak energije 120 mg/kWh GCV
Grijači na kruto gorivo	Grijači prostora koji se temelje na vodi: 200 mg/Nm ³ pri 10 % O ₂ Lokalni grijači prostora: 200 mg/Nm ³ pri 13 % O ₂

Za kotlove na kruto gorivo i lokalne grijače prostora na kruto gorivo u turističkom smještaju, emisije čestica ispušnog plina ne smiju prijeći granične vrijednosti utvrđene u Uredbi (EU) 2015/1189, odnosno u Uredbi (EU) 2015/1185.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja tehničke specifikacije dobivene od proizvođača ili stručnih tehničara odgovornih za ugradnju, prodaju ili održavanje grijača prostora navodeći na koji je način postignuta potrebna učinkovitost. Grijači koji se temelje na vodi i kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a smatraju se sukladnima. Proizvodi kojima je dodijeljen drugi znak ISO tipa I i koji ispunjavaju prethodno navedene zahtjeve smatraju se sukladnima. Ako se rabe grijači koji se temelje na vodi i kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili znaka s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je znak dodijeljen u skladu s Odlukom 2014/314/EU. Ako se rabe proizvodi kojima je dodijeljen neki drugi znak ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka tipa I ili znaka s ambalaže te navodi zahtjeve znaka ISO tipa I koji odgovaraju prethodno navedenim zahtjevima.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 813/2013 od 2. kolovoza 2013. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima za ekološki dizajn grijača prostora i kombiniranih grijača (SL L 239, 6.9.2013., str. 136.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/1189 od 28. travnja 2015. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn kotlova na kruta goriva (SL L 193, 21.7.2015., str. 100.).

Mjerilo 38. Nabava električne energije od dobavljača električne energije iz obnovljivih izvora(do 4 boda)

- (a) Turistički smještaj ugovara pojedinačnu tarifu električne energije koja sadrži 100 % (sveukupna struktura energenata koje dobavljač stavlja na tržište ili struktura energenata u nabavljenoj tarifi) električne energije iz obnovljivih izvora energije, kako je određeno u Direktivi 2009/28/EZ (3 boda) i koja je certificirana znakom električne energije za okoliš (4 boda).
- (b) Alternativno, 100 % električne energije iz obnovljivih izvora energije certificirane znakom električne energije za okoliš može se nabaviti i nespojenom kupnjom jamstava o podrijetlu, kako je utvrđeno u članku 2. točki (j) Direktive 2009/28/EZ (3 boda).

Za potrebe ovog mjerila, znak električne energije za okoliš treba biti sukladan sljedećim uvjetima:

1. Normu znaka kvalitete provjerava neovisna organizacija (treća strana).
2. Nabavljena certificirana električna energija dobivena je iz novog kapaciteta postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora izgrađenog unutar prošle dvije godine ili se financijski dio nabavljene certificirane energije rabi za promicanje ulaganja u nove kapacitete za energiju iz obnovljivih izvora.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu dobavljača ili ugovor s dobavljačem/dobavljačima električne energije navodeći vrstu obnovljivih izvora energije i postotak nabavljene električne energije koja je iz obnovljivog izvora te prema potrebi da je 100 % nabavljene električne energije certificirano ili da joj je dodijeljen znak za okoliš koji je certificirala treća strana. Osim toga, za točku b) dostavljaju se i izjave dobavljača jamstava o podrijetlu kojima se dokazuje sukladnost s uvjetima navedenima u mjerilu 12. točki a).

Mjerilo 39. Vlastita proizvodnja električne energije na licu mjesta iz obnovljivih izvora energije (do 5 bodova)

Turistički smještaj treba imati proizvodnju električne energije na licu mjesta iz obnovljivih izvora energije, kako je utvrđeno u članku 2. točki (a) Direktive 2009/28/EZ, što može uključivati: fotonaponski (solarne ploče) ili lokalni hidroenergetski sustav te proizvodnju električne energije na temelju geotermalnih izvora, lokalne biomase ili snage vjetra, kojom se stvara:

- (a) najmanje 10 % ukupne potrošnje električne energije godišnje (1 bod);
- (b) najmanje 20 % ukupne potrošnje električne energije godišnje (3 boda);
- (c) najmanje 50 % ukupne potrošnje električne energije godišnje (5 bodova).

Za potrebe ovog mjerila, lokalnom biomasom smatra se biomasa iz izvora smještenog u radijusu od 160 kilometara od turističkog smještaja.

Ako vlastita proizvodnja obnovljive električne energije rezultira izdavanjem jamstava o podrijetlu, vlastita proizvodnja može se uzeti u obzir samo ako jamstva o podrijetlu ne završe na tržištu, nego budu poništena za pokriće lokalne potrošnje.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s dokumentacijom o fotonaponskom, hidroelektričnom, geotermalnom sustavu, sustavu biomase ili snage vjetra i podacima o stvarnoj proizvodnji. Ako se rabi lokalna biomasa, podnositelj zahtjeva dostavlja dokaz o lokalnoj dostupnosti biomase (npr. ugovor s dobavljačem biomase). Osim toga, ako se koristi hidroelektrični sustav, podnositelj zahtjeva dostavlja valjanu dozvolu/dopuštenje/koncesiju u skladu s važećim nacionalnim zakonima i propisima. Izračun postotka ukupne potrošnje proizvedenog prethodne godine uz zahtjev može se upotrijebiti za dokazivanje sposobnosti za zadovoljavanje ovog mjerila.

Mjerilo 40. Toplinska energija iz obnovljivih izvora energije (do 3,5 boda)

- (a) Najmanje 70 % ukupne energije utrošene za grijanje ili hlađenje soba (1,5 boda) i/ili za zagrijavanje sanitarne vode (1 bod) treba dolaziti iz obnovljivih izvora energije, kako je određeno u članku 2. točki (a) Direktive 2009/28/EZ.
- (b) 100 % ukupne energije utrošene za grijanje ili hlađenje soba (2 boda) i/ili za zagrijavanje sanitarne vode (1,5 boda) treba dolaziti iz obnovljivih izvora energije, kako je određeno u članku 2. točki (a) Direktive 2009/28/EZ.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom, zajedno s podacima o utrošenoj energiji i dokumentacijom koja pokazuje da najmanje 70 % ili 100 % te energije dolazi iz obnovljivih izvora energije.

Mjerilo 41. Grijanje bazena (do 1,5 boda)

- (a) Najmanje 50 % ukupne energije utrošene za grijanje bazenske vode treba dolaziti iz obnovljivih izvora energije, kako je određeno u članku 2. točki (a) Direktive 2009/28/EZ (1 bod).
- (b) Najmanje 95 % ukupne energije utrošene za grijanje bazenske vode treba dolaziti iz obnovljivih izvora energije, kako je određeno u članku 2. točki (a) Direktive 2009/28/EZ (1,5 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom, zajedno s podacima o energiji utrošenoj za grijanje bazenske vode i dokumentacijom koja pokazuje količinu utrošene energije koja dolazi iz obnovljivih izvora energije.

VODA

Mjerilo 42. Učinkovite vodne armature: Kupaonske slavine i tuševi (do 4 boda)

- (a) Prosječna brzina protoka vode tuševa ne smije prijeći 7 litara/minuti, a kupaonskih slavina (osim kada za kupanje) ne smije prijeći 6 litara/minuti (2 boda).
- (b) Najmanje 50 % kupaonskih slavina i tuševa (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) treba imati dodijeljen znak za okoliš EU-a u skladu s Odlukom 2013/250/EU ili drugi znak ISO tipa I (2 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom i relevantnu dokumentaciju, uključujući objašnjenje o tome kako turistički smještaj ispunjava mjerilo (npr. korištenje mjerača protoka ili male kante i sata). Proizvodi sanitarne armature kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a i proizvodi kojima je dodijeljen drugi znak ISO tipa I koji ispunjavaju prethodno navedene zahtjeve smatraju se sukladnima. Ako se rabe proizvodi sanitarne armature kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili znaka s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je znak dodijeljen u skladu s Odlukom 2013/250/EU. Kad se rabe drugi proizvodi sa znakom tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka ISO tipa I ili znaka s ambalaže.

Mjerilo 43. Učinkovite vodne armature: WC školjke i pisoari (do 4,5 boda)

- (a) Svi pisoari moraju biti opremljeni sustavom bez vode (1,5 boda).
- (b) Najmanje 50 % pisoara (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) treba imati dodijeljen znak za okoliš EU-a u skladu s Odlukom 2013/641/EU ili drugi znak ISO tipa I (1,5 boda).
- (c) Najmanje 50 % WC školjki (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) treba imati dodijeljen znak za okoliš EU-a u skladu s Odlukom 2013/641/EU ili drugi znak ISO tipa I (1,5 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje načina na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom. WC školjke i pisoari s ispiranjem kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a ili drugi znak ISO tipa I koji ispunjavaju prethodno navedene zahtjeve smatraju se sukladnima. Ako se rabe WC školjke i pisoari s ispiranjem kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili znaka s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je znak dodijeljen u skladu s Odlukom 2013/641/EU. Ako se rabe proizvodi kojima je dodijeljen drugi znak ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka tipa I ili presliku znaka s ambalaže.

Mjerilo 44. Potrošnja vode u perilicama posuđa (2,5 boda)

Potrošnja vode u perilicama posuđa treba biti niža ili jednaka graničnoj vrijednosti kako je utvrđena u tablici u nastavku, mjereno prema normi EN 50242, koristeći standardni ciklus pranja:

Podskupina proizvoda	Potrošnja vode (Wt) [litara/ciklus]
Kućanske perilice posuđa s 15 kompleta posuđa	10
Kućanske perilice posuđa s 14 kompleta posuđa	10
Kućanske perilice posuđa s 13 kompleta posuđa	10
Kućanske perilice posuđa s 12 kompleta posuđa	9
Kućanske perilice posuđa s 9 kompleta posuđa	9
Kućanske perilice posuđa sa 6 kompleta posuđa	7
Kućanske perilice posuđa s 4 kompleta posuđa	9,5

Napomena: Mjerilo se primjenjuje samo na kućanske perilice posuđa obuhvaćene Uredbom Komisije (EU) br. 1016/2010 ⁽¹⁾.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja tehničke specifikacije dobivene od proizvođača ili stručnih tehničara odgovornih za ugradnju, prodaju ili održavanje perilica posuđa. Ako se dostavi samo godišnja potrošnja, pretpostavit će se da se radi o ukupno 280 standardnih ciklusa pranja godišnje.

Mjerilo 45. Potrošnja vode u perilicama rublja (3 boda)

Perilice rublja koje unutar turističkog smještaja koriste gosti i osoblje ili one koje koristi pružatelj usluge pranja rublja u turističkom smještaju trebaju ispunjavati najmanje jedan od sljedećih zahtjeva:

- (a) za kućanske perilice rublja, njihova potrošnja vode treba biti niža ili jednaka graničnoj vrijednosti kako je utvrđena u tablici u nastavku, mjereno prema normi EN 60456, u standardnom ciklusu pranja (program pranja pamuka na 60 °C):

Podskupina proizvoda	Potrošnja vode: [litara/ciklus]
kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 3 kg	39
kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 3,5 kg	39

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1016/2010 od 10. studenoga 2010. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima za ekološki dizajn kućanskih perilica posuđa (SL L 293, 11.11.2010., str. 31.).

Podskupina proizvoda	Potrošnja vode: [litara/ciklus]
kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 4,5 kg	40
kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 5 kg	39
kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 6 kg	37
kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 7 kg	43
kućanska perilica rublja nazivnog kapaciteta 8 kg	56

- (b) komercijalne ili profesionalne perilice rublja imaju prosječnu potrošnju vode za pranje rublja od ≤ 7 L po kilogramu opranog rublja.

Napomena: Točka a) primjenjuje se samo na kućanske perilice rublja obuhvaćene Uredbom Komisije (EU) br. 1015/2010 ⁽¹⁾.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja tehničke specifikacije dobivene od proizvođača ili stručnih tehničara odgovornih za ugradnju, prodaju ili održavanje perilica rublja. Za potrebe dokazivanja sukladnosti s točkom a), ako je dostavljena samo godišnja potrošnja, pretpostavit će se da se radi o ukupno 220 standardnih ciklusa pranja godišnje.

Mjerilo 46. Oznake tvrdoće vode (do 1,5 boda)

Podnositelj zahtjeva treba ispuniti najmanje jedan od sljedećih zahtjeva:

- U blizini sanitarnih prostora/perilica rublja/perilica posuđa trebaju biti istaknute obavijesti o tvrdoći lokalne vode kako bi se gostima i osoblju omogućilo bolje korištenje deterdženata (0,5 boda).
- Automatski sustav za doziranje koji optimizira uporabu deterdženta ovisno o tvrdoći vode treba se koristiti za perilice rublja/perilice posuđa koje gosti i osoblje koriste unutar turističkog smještaja (1,5 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s relevantnom dokumentacijom kojom pokazuje kako je gost obaviješten ili kako su primijenjene relevantne informacije o upotrijebljenim automatskim sustavima doziranja.

Mjerilo 47. Optimizirano upravljanje bazenima (do 2,5 boda)

- Grijani bazeni i vanjske masažne kade noću se prekrivaju. Puni bazeni i vanjske masažne kade koji nisu grijani prekrivaju se ako se ne koriste više od jednog dana kako bi se smanjilo isparavanje (1 bod).
- Bazeni i vanjske masažne kade imaju automatski sustav koji potrošnju klora optimizira putem optimiziranog doziranja ili korištenjem dodatnih načina dezinfekcije poput ozonizacije ili UV zračenja (0,5 boda) ili su prirodnog tipa i sadrže sustav prirodne filtracije s pomoću bilja kako bi se voda pročistila u skladu s potrebnim higijenskim standardom (1,5 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje o tome kako turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo, zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom (npr. fotografije na kojima su prikazana pokrivala, sustavi automatskog doziranja ili vrste bazena, dokumentirani postupak za primjenu automatiziranih sustava doziranja).

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1015/2010 od 10. studenoga 2010. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima za ekološki dizajn kućanskih perilica rublja (SL L 293, 11.11.2010., str. 21.).

Mjerilo 48. Recikliranje kišnice i potrošne vode (do 3 boda)

Smještaj treba koristiti sljedeće alternativne izvore vode za nesanitarne svrhe i vode koja nije za piće u objektu smještaja:

- i. pročišćenu ili recikliranu vodu od pranja rublja i/ili tuševa i/ili umivaonika (1 bod);
- ii. kišnicu s krovova (1 bod);
- iii. kondenzat iz sustava HVAC-a (1 bod).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje o načinu na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo, zajedno s fotografijama koje prikazuju alternativne sustave distribucije vode i odgovarajuća jamstva da je opskrba sanitarnom i pitkom vodom u potpunosti odvojena.

Mjerilo 49. Učinkovito navodnjavanje (1,5 boda)

Podnositelj zahtjeva treba ispunjavati najmanje jedan od sljedećih zahtjeva:

- (a) Turistički smještaj treba imati dokumentirani postupak za zalijevanje vanjskih površina/biljaka, uključujući pojedinosti o tome kako su vremena zalijevanja optimizirana i potrošnja vode svedena na najmanju mjeru. To, na primjer, može uključiti nezalijevanje vanjskih područja. (1,5 boda),
- (b) Turistički smještaj treba koristiti automatski sustav koji optimizira vremena zalijevanja i potrošnju vode za vanjska područja/biljke. (1,5 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje o tome kako turistički smještaj zadovoljava ovo mjerilo, zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom uključujući pojedinosti o dokumentiranom sustavu/postupku zalijevanja ili fotografije na kojima su prikazani automatski sustavi zalijevanja.

Mjerilo 50. Autohtone ili neinvazivne strane vrste posađene na vanjskim površinama (do 2 boda)

Tijekom razdoblja valjanosti znaka za okoliš EU-a, vegetacija vanjskih površina, uključujući vodenu vegetaciju, treba se sastojati od autohtonih i/ili neinvazivnih stranih vrsta:

- i. nepostojanje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost (0,5 boda) (druge invazivne strane vrste mogu biti prisutne);
- ii. isključivo neinvazivne strane vrste (1 bod);
- iii. autohtone i/ili neinvazivne strane vrste (1,5 boda);
- iv. isključivo autohtone vrste (2 boda).

Za potrebe ovog znaka za okoliš EU-a, autohtone vrste znači vrste biljaka koje se prirodno javljaju u zemlji.

Za potrebe ovog znaka za okoliš EU-a, neinvazivne vrste znači biljne vrste koje se prirodno ne javljaju u zemlji i za koje nema dokaza da se razmnožavaju, naseljavaju i lako šire ili da negativno utječu na autohtonu biološku raznolikost.

Vanjska sadnja ne smije uključivati invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji u smislu članka 3. točke 3. Uredbe (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta (SL L 317, 4.11.2014., str. 35.).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja relevantnu specifikaciju o tome kako turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom stručnjaka.

OTPAD I OTPADNE VODE

Mjerilo 51. Proizvodi od papira (do 2 boda)

Znak za okoliš EU-a ili drugi znak za okoliš ISO tipa I trebaju biti dodijeljeni 90 % sljedećih kategorija korištenih proizvoda od papira (0,5 boda za svaku od sljedećih kategorija, do najviše 2 boda):

- (a) toaletni papir;
- (b) upijajući papir;
- (c) uredski papir;
- (d) tiskani papir;
- (e) prerađeni papir (npr. omotnice).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja podatke i dokumentaciju (uključujući relevantne račune) u kojima navodi količine takvih korištenih proizvoda i količine koje imaju znak za okoliš. Ako se rabe proizvodi kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili presliku znaka s ambalaže kojim je prikazano da su, ovisno o slučaju, dodijeljeni u skladu s Odlukom Komisije 2014/256/EU ⁽¹⁾ ili Odlukom Komisije 2012/481/EU ⁽²⁾ ili Odlukom Komisije 2011/333/EU ⁽³⁾ ili Odlukom Komisije 2009/568/EZ ⁽⁴⁾. Ako se rabe proizvodi kojima je dodijeljen drugi znak ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka tipa I ili presliku znaka s ambalaže.

Mjerilo 52. Proizvodi duljeg trajanja (do 4 boda)

Najmanje 40 % (zaokruženo na sljedeći cijeli broj) najmanje jedne od sljedećih kategorija proizvoda duljeg trajanja prisutnih u turističkom smještaju treba imati dodijeljen znak za okoliš EU-a ili drugi znak ISO tipa I (1 bod za svaku kategoriju, najviše do 4 boda):

- (a) posteljina, ručnici i stolnjaci;
- (b) računala;
- (c) televizori;
- (d) madraci;
- (e) drveno pokućstvo;

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2014/256/EU od 2. svibnja 2014. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za proizvode od prerađenog papira (SL L 135, 8.5.2014., str. 24.).

⁽²⁾ Odluka Komisije 2012/481/EU od 16. kolovoza 2012. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za tiskani papir (SL L 223, 21.8.2012., str. 55.).

⁽³⁾ Odluka Komisije 2011/333/EU od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a za fotokopirni i grafički papir (SL L 149, 8.6.2011., str. 12.).

⁽⁴⁾ Odluka Komisije 2009/568/EZ od 9. srpnja 2009. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za upijajući papir (SL L 197, 29.7.2009., str. 87.).

- (f) usisavači;
- (g) podne obloge;
- (h) oprema za slikovni prikaz.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja podatke i dokumentaciju u kojima navodi količine takvih proizvoda u vlasništvu i količine proizvoda koji imaju znak za okoliš. Ako se rabe proizvodi kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili presliku znaka s ambalaže iz kojeg je vidljivo da su, ovisno o slučaju, dodijeljeni u skladu s Odlukom Komisije 2014/350/EU ⁽¹⁾ ili Odlukom Komisije 2009/300/EZ ⁽²⁾ ili Odlukom Komisije 2014/391/EU ⁽³⁾ ili Odlukom Komisije 2010/18/EZ ⁽⁴⁾ ili Odlukom Komisije (EU) 2016/1332 ⁽⁵⁾ ili Odlukom Komisije 2009/607/EZ ⁽⁶⁾. Ako se rabe proizvodi kojima je dodijeljen drugi znak ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka tipa I ili presliku znaka s ambalaže.

Mjerilo 53. Posluživanje pića (do 2 boda)

Ako se pića nude (npr. usluga u barovima/restoranima, trgovinama i automatima za prodaju) na lokacijama u vlasništvu ili pod izravnim upravljanjem turističkog smještaja, najmanje 50 % (1 bod) ili 70 % (2 boda) pića treba se posluživati u povratnim bocama ili bocama za višekratnu uporabu.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje načina na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom, prema potrebi.

Mjerilo 54. Nabava deterdženata i toaletnih proizvoda (do 2 boda)

Najmanje 80 % kupljenog volumena ili težine proizvoda barem jedne od sljedećih kategorija deterdženata i toaletnih proizvoda koji se rabe u turističkom smještaju treba imati dodijeljen znak za okoliš EU-a ili drugi znak ISO tipa I (0,5 boda za svaku kategoriju, najviše do 2 boda):

- (a) deterdženti za ručno pranje posuđa;
- (b) deterdženti za perilice posuđa;
- (c) deterdženti za pranje rublja;
- (d) višenamjenska sredstva za čišćenje;
- (e) deterdženti za čišćenje sanitarija;
- (f) sapuni i šamponi;
- (g) regeneratori za kosu.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2014/350/EU od 5. lipnja 2014. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš EU-a za tekstilne proizvode (SL L 174, 13.6.2014., str. 45.).

⁽²⁾ Odluka Komisije 2009/300/EZ od 12. ožujka 2009. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša Zajednice za televizore (SL L 82, 28.3.2009., str. 3.).

⁽³⁾ Odluka Komisije 2014/391/EU od 23. lipnja 2014. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za madrace (SL L 184, 25.6.2014., str. 18.).

⁽⁴⁾ Odluka Komisije 2010/18/EZ od 26. studenoga 2009. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za drvene podne obloge (SL L 8, 13.1.2010., str. 32.).

⁽⁵⁾ Odluka Komisije (EU) 2016/1332 od 28. srpnja 2016. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za namještaj (SL L 210, 4.8.2016., str. 100.).

⁽⁶⁾ Odluka Komisije 2009/607/EZ od 9. srpnja 2009. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za tvrde obloge (SL L 208, 12.8.2009., str. 21.).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja podatke i dokumentaciju u kojima navodi količine takvih proizvoda koje posjeduje i količine koje imaju znak za okoliš. Ako se rabe proizvodi kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka za okoliš EU-a ili presliku znaka s ambalaže iz kojih je vidljivo da je, ovisno o slučaju, dodijeljen u skladu s Odlukom Komisije 2011/382/EU ⁽¹⁾ ili Odlukom Komisije 2011/263/EU ⁽²⁾ ili Odlukom Komisije 2011/264/EU ⁽³⁾ ili Odlukom Komisije 2011/383/EU ⁽⁴⁾ ili Odlukom Komisije 2014/893/EU ⁽⁵⁾. Ako se rabe proizvodi kojima je dodijeljen neki drugi znak ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata o dodjeli znaka tipa I ili presliku znaka s ambalaže.

Mjerilo 55. Smanjenje uporabe proizvoda za čišćenje (1,5 boda)

Turistički smještaj mora točno utvrditi postupak za učinkovito korištenje proizvoda za čišćenje, poput uporabe proizvoda od mikrovlakana ili drugih materijala za čišćenje sa sličnim učinkom te aktivnosti čišćenja vodom ili drugih aktivnosti čišćenja sa sličnim učinkom. Da bi se ispunilo ovo mjerilo, sve čišćenje mora se obavljati metodom koja se temelji na učinkovitoj uporabi proizvoda za čišćenje, osim ako to zahtijevaju zakon ili higijenske ili zdravstvene i sigurnosne prakse.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje načina na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom, prema potrebi (npr. preslike postupaka, tehnički podaci o upotrijebljenim proizvodima).

Mjerilo 56. Odleđivanje (1 bod)

Ako je potrebno odleđivati ceste i ako to obavlja pružatelj smještaja, moraju se rabiti mehanička sredstva, pijesak/sljunak ili sredstva za odleđivanje kojima je dodijeljen znak za okoliš ISO tipa I kako bi ceste unutar turističkog smještajnog područja bile sigurne u slučaju leda ili snijega.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje načina na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom. Ako se rabe sredstva za odleđivanje kojima je dodijeljen znak ISO tipa I, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata znaka proizvoda ili presliku znaka s ambalaže.

Mjerilo 57. Rabljeni tekstil i namještaj (do 2 boda)

Turistički smještaj treba imati uspostavljen postupak koji obuhvaća:

- (a) sve aktivnosti donacije za sav namještaj i tekstile na kraju njihova životnog vijeka u turističkom smještaju, ali koji se i dalje mogu rabiti. Krajnji korisnici uključuju zaposlenike i dobrotvorne organizacije ili druga udruženja koja prikupljaju i preraspodjeljuju robu (1 bod).
- (b) sve aktivnosti kupnje rabljenog namještaja/namještaja iz druge ruke. Dobavljači uključuju tržnice rabljenom robom ili druga udruženja/zajednice koji prodaju ili preraspodjeljuju rabljenu robu (1 bod).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje o načinu na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo, zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom, npr. pisani postupak uključujući podatke za kontakt krajnjih korisnika, račune i evidenciju robe koja je prethodno upotrijebljena ili donirana itd.

⁽¹⁾ Odluka Komisije (EU) 2011/382 od 24. lipnja 2011. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za deterdžente za ručno pranje posuda (SL L 169, 29.6.2011., str. 40.).

⁽²⁾ Odluka Komisije 2011/263/EU od 28. travnja 2011. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša Europske unije za deterdžente za perilice posuda (SL L 111, 30.4.2011., str. 22.).

⁽³⁾ Odluka Komisije 2011/264/EU od 28. travnja 2011. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a za deterdžente za pranje rublja (SL L 111, 30.4.2011., str. 34.).

⁽⁴⁾ Odluka Komisije 2011/383/EU od 28. lipnja 2011. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za višenamjenska sredstva za čišćenje i sredstva za čišćenje sanitarija (SL L 169, 29.6.2011., str. 52.).

⁽⁵⁾ Odluka Komisije 2014/893/EU od 9. prosinca 2014. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za kozmetičke proizvode koji se ispiru (SL L 354, 11.12.2014., str. 47.).

Mjerilo 58. Kompostiranje (do 2 boda)

Turistički smještaj treba odvajati najmanje jednu od sljedećih relevantnih kategorija otpada osiguravajući da se otpad kompostira ili rabi za proizvodnju bioplina u skladu sa smjernicama lokalnog tijela (npr. lokalne uprave, unutar kuće ili privatne agencije) (1 bod za svaku kategoriju, najviše do 2 boda):

- (a) vrtni otpad;
- (b) prehrambeni otpad od posluživanja hrane;
- (c) biorazgradivi proizvodi (npr. predmeti za jednokratnu uporabu izrađeni od materijala na bazi kukuruza);
- (d) biorazgradivi otpad koji proizvedu gosti u sobi/smještajnom objektu.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje načina na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom, prema potrebi.

Mjerilo 59. Pročišćavanje otpadnih voda (do 3 boda)

- (a) Ako se unutar turističkog smještaja nude objekti za pranje automobila, pranje automobila dopušteno je samo u područjima koja su posebno opremljena za prikupljanje utrošene vode i deterdženata i za njihovo usmjeravanje u kanalizacijski sustav (1 bod).
- (b) Ako otpadne vode nije moguće usmjeriti na centralizirano pročišćavanje, pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji treba uključivati prethodno pročišćavanje (sito/rešetka, egalizacija i sedimentacija), nakon čega slijedi biološko pročišćavanje s uklanjanjem > 95 % BPK (biokemijska potrošnja kisika), > 90 % nitrifikacijom i anaerobnom digestijom viška mulja (izvan lokacije) (2 boda).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom (npr. fotografijama za zahtjev (a) i tehničkim specifikacijama pribavljenima od proizvođača profesionalnih tehničara odgovornih za ugradnju, prodaju ili održavanje sustava za pročišćavanje vode za zahtjev (b)).

OSTALA MJERILA

Mjerilo 60. Zabrana pušenja u sobama (1 bod)

Pušenje treba biti zabranjeno u sobama za goste ili smještaju za iznajmljivanje.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom i dokumentirane dokaze poput slika znakova istaknutih unutar soba ili smještaja za iznajmljivanje.

Mjerilo 61. Socijalna politika (do 2 boda)

Turistički smještaj treba imati pisanu socijalnu politiku koja osoblju jamči najmanje jednu od sljedećih socijalnih povlastica (0,5 boda za svaku povlasticu, najviše do 2 boda):

- (a) slobodno vrijeme za obrazovanje;
- (b) besplatne obroke ili vaučere za obroke;
- (c) besplatne odore i radna odijela;
- (d) popust na proizvode/usluge u turističkom smještaju;
- (e) subvencionirani program održivog prijevoza;
- (f) jamstvo za dobivanje stambenog kredita.

Pisana socijalna politika treba se na godišnjoj razini ažurirati i dostavljati osoblju. Osoblje potpisuje pisanu politiku na sastanku na kojem se politika predstavlja. Dokument treba svem osoblju biti dostupan na recepciji.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja presliku pisane socijalne politike, koju je osoblje propisno potpisalo, i vlastitu izjavu u kojoj objašnjava na koji su način ispunjeni prethodno navedeni zahtjevi. Osim toga, nadležno tijelo može tražiti dokumentirane dokaze i/ili provesti izravne nasumične razgovore s osobljem na licu mjesta.

Mjerilo 62. Vozila za održavanje (1 bod)

Za održavanje turističkog smještaja ne smiju se koristiti vozila s motorom na izgaranje (1 bod).

Procjena i verifikacija

Podnositelj dostavlja objašnjenje načina na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom.

Mjerilo 63. Ponuda oblika prijevoza pogodnijih za okoliš (do 2,5 boda)

- (a) Turistički smještaj gostima treba ponuditi najmanje jedan od sljedećih oblika prijevoza pogodnijih za okoliš (1 bod za svaki, najviše do 2 boda):
- i. električna vozila za uslugu prijevoza gostiju ili za rekreaciju gostiju;
 - ii. utičnice (stanice za napajanje) za električna vozila;
 - iii. najmanje jedan bicikl za svakih 5 mjesta za kampiranje ili jedinica smještaja za iznajmljivanje ili soba.
- (b) Turistički smještaj treba imati uspostavljeno aktivno partnerstvo s poduzećima koja nude električna vozila ili bicikle (0,5 boda). „Aktivno partnerstvo” znači sporazum između turističkog smještaja i poduzeća koje iznajmljuje električna vozila ili bicikle. Informacije o aktivnom partnerstvu trebaju biti istaknute na lokaciji. Ako se poduzeće za iznajmljivanje ne nalazi na lokaciji turističkog smještaja, treba poduzeti praktične korake (npr. poduzeće koje iznajmljuje bicikle može ih dostaviti na lokaciju pružanja usluge turističkog smještaja).

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja objašnjenje načina na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom i informacijama koje će se dati gostima.

Mjerilo 64. Neprekrivene površine (1 bod)

Najmanje 90 % površine kojom upravlja turistički smještaj i koja se nalazi na otvorenom prostoru ne smije biti prekriveno asfaltom/cementom ili drugim materijalima za prekrivanje koji onemogućavaju ispravnu odvodnju i prozračivanje tla.

Ako se sakupljaju kišnica i potrošna voda, neiskorištena kišnica i potrošna voda prerađuju se i infiltriraju na zemljištu.

Procjena i verifikacija

Podnositelj dostavlja objašnjenje načina na koji turistički smještaj ispunjava ovo mjerilo zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom.

Mjerilo 65. Lokalni i ekološki proizvodi (do 4 boda)

- (a) Uz svaki obrok (uključujući doručak) treba nuditi najmanje dva lokalno nabavljena prehrambena proizvoda koja nisu izvansezonska (za svježe voće i povrće) (1 bod).
- (b) Turistički smještaj treba aktivno birati lokalne dobavljače robe i usluga (1 bod).
- (c) Najmanje dva proizvoda (1 bod) ili četiri proizvoda (2 boda) koji se koriste u svakodnevnoj pripremi obroka ili koje pružatelj smještaja prodaje trebaju biti proizvedena u ekološkoj poljoprivredi, kako je utvrđeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 834/2007 ⁽¹⁾.

Za potrebe ovog mjerila, „lokalni” znači u radijusu od 160 kilometara od turističkog smještaja.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s odgovarajućom popratnom dokumentacijom. Ako se rabe ekološki proizvodi, podnositelj zahtjeva dostavlja presliku certifikata proizvoda ili presliku znaka s ambalaže iz kojeg je vidljivo da je znak dodijeljen u skladu s Uredbom (EZ) br. 834/2007. U nekim se zemljama restoranima i hotelima može dodijeliti certifikat nekih programa označivanja ako koriste ekološke proizvode. Ako se turističkom smještaju dodijeli certifikat putem takve vrste programa, ta se informacija može dostaviti kao dokaz sukladnosti s ovim mjerilom.

Mjerilo 66. Izbjegavanje pesticida (2 boda)

Vanjski prostori kojima upravlja turistički smještaj moraju se uređivati bez uporabe pesticida.

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja detaljno objašnjenje načina na koji turistički smještaj izbjegava nametnike i uređuje vanjske prostore. To se provjerava na licu mjesta.

Mjerilo 67. Dodatne okolišne i socijalne mjere (do 3 boda)

Uprava turističkog smještaja poduzima mjere osim onih navedenih u okviru mjerila u ovom odjeljku ili u odjeljku A radi poboljšanja okolišnog ili socijalnog učinka turističkog smještaja.

- (a) Dodatne okolišne mjere (do 0,5 boda za svaku, najviše do 2 boda)

i/ili

- (b) Dodatne socijalne mjere (do 0,5 boda za svaku, najviše do 1 boda):

Procjena i verifikacija

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom, zajedno s punim opisom (uključujući dokumentirane okolišne ili socijalne koristi povezane s tim mjerama) za svaku dodatnu mjeru za koju podnositelj zahtjeva želi da bude uzeta u obzir.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91, (SL L 189, 20.7.2007., str. 1.).